

Libro. Duceat Impu effus
Armenia,

Author

Johanni Vauclabed Constantinopolitano.

92

Mar
453

8° A 232.

Գ Լ Բ Տ Ի Թ
Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր :

Պարունակող բազմաց և դա
նազանից ջերմեռանդահանաց

Աղոթից

Ըստ պատշաճաւորութեան տեղ
ւոյ և ժամանակի :

Պարգամանեցեալ 'ի Յոհաննի
սէ Արդապետեանս
տանդինուպոլսե

յւոյ :

Յամի Տ Ե . Ը . Դ Ե Կ .

Սեպտեմբերի Ը

Ապրիլի :

Եւ արեցեալ 'ի Տպարանի

Արքայ Էջմիածնի և Արքայ

Սարգսի զօրավարի :

IN LIVORNO,
Con licenza dei Superiori :

1670

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

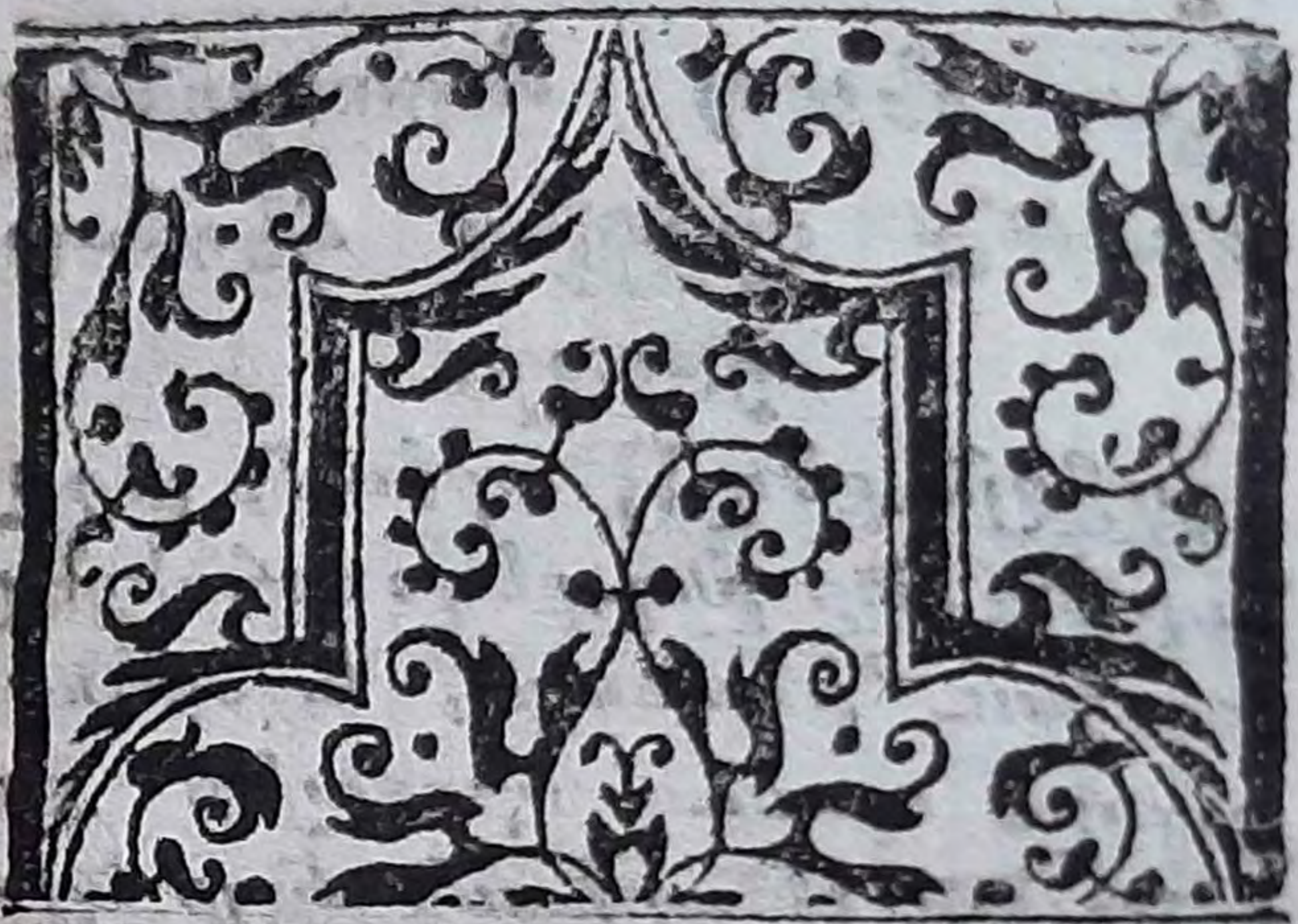
1882

1883

1884

1885

Ի յ քաղաքս յարտ հասարակ
 քիմ քրիստոսեաց ցարժամ
 ցասնէ ցանկորչեաց ցասասաց
 ասարատի նախ կնքել
 զինքն նշանասարժայ խանքին

ասելով:

ԸՆՈՒՆ ՀՕՐ
 և ՈՐՊԷՆԻ և ՀՈՊԷՄԻՆ
 ՍՐԲՈՅ ԱՄԻՆ:

1 Թ

ԵՎ ՅԵ

Եւ յետոյ Տառապանիւ
առ թի զաշօխս հետեւ

ցազա :

Աղջոյն քեզ Մարիամ, լի շք
նորհօք, նոր ընդ քեզ : օրհնեցել
եւ դու 'ի կանայս, և օրհնե
ցեսուէ պտուղ որովայնի քո
Յո : ՄԲ Մարիամ, մայր նյ
աղօթեա վս մեր մեղանորայս
այժմ և 'ի ժամու մահու մե

բոյ . ամեն :

Մայր մեր, որ յերկնսդ ես' սբ
եղևցի անաւն քո, եկեացէ ար
քայութի քո, եղևցի կամ քո
ոն յերկնս և յերկրի, զհաց
մեր հանապազորդ առևր մեզ
այսօր . և թող մեզ զպարտիս
մերս, ոն և մեք թողու մերոց
պարտապանաց, և մի տանիք ըզ
մեզ

Մեզ 'ի փորձու թէ, այլ փրկեա
ղմեզ 'ի չարե . ամէն :

Հաւատամ 'ի մի տճ հայր ա
մենակարողն, ստեղծողն երկնի
և երկրի : Եւ 'ի Յս Բս որդի
նորա միածինն ձրն մեր, որ յղա
ցաւ 'ի հողւայն սրբոյ, ծնաւ
'ի մարխամայ կուսէն, ջարչարե
ցաւ ընդ պոնտացւոյ Արղա
տոսիւ, խաչեցաւ, մեռաւ, և
Թաղեցաւ, ել 'ի դժոխս, յեր
րորդում աճուր յարեաւ 'ի
մեռելոյ, և համբարձաւ 'ի
յերկինս, նստի ընդաջմէ այ
հօր ամենակարողի . Աւտի
գալոցէ 'ի դաստել զկենդանիս
և զմեռեալս : Հաւատամ 'ի
Հոգին սբ, 'ի սբ կաթուղիկե
եկեղեցին, 'ի հաղորդութիւն
սրբոյ, 'ի յարութիւն մեռե

Լոյց, և՛ի կեանս աւխտեանկանս

Ա մէն :

Սահանամ զգէն ան իմ և ան
 իմ՛ի բարբէ սրտե իմէ, և՛ի բը
 նաւեց ստաց իմոց, զի՛ր գեշե
 ըիս այսմիկ արօանի արարեր
 զիս պատել և պահպանել. ոչ
 յաղագս իմոյ բարեգործութե,
 զի երաւի մեղաւոր եմ ես. այլ
 զս քոյոյ մեծի գլխութե և բա
 րերարութե : Ասորոյ խոնար
 հութի աղաչեմ զգեզ, տուր
 ինձ զմեծագին շնորհ քոսը, ա
 սաց սրուած ոչինչ կարեմ առ
 նել. ոչ զի սովաւ կարրցեմ կա
 սայարել զիս այսօր՛ի փառօ
 քոյոյ անայսոյ հանդիսավե
 հութե, ՛ի փրկութի հոգւոյ
 իմոյ, և՛ի յօգուած ըրձաւորաց
 իմոյ : Այլ օգնեալ ինձ սկ

Բարեպետ

բաղցր ձր իմ, զի կարիցեմ այ
 սուհեանե սկանել զբարիս խոր
 հել, խօսել, և գործել. և փո
 խել զկենցարածարու թի իմ
 անպատեհ, և առնել զիմ ինչ
 այսօր. և ի բո յոս կեանս՝ ի պա
 տիւ և ի փառս անունան քոյ
 սրբոյ. Ամեն:

ՏՄ իմ յս քս, թեպէտ մե
 զաւոր եմ ես և անարժան քոյ
 ոյ շնորհաց. յարագս ծանրու
 թի իմոյ չարագործու թի. սա
 կայն դաւանիմ ճշմարտապէս,
 հաւատամ բոլորով սրաիւ, և
 խոստովանիմ բերանով զսբ
 կաթուղիկէ, և զառաքելակնո
 հաւատն հանդերձ իւրայնով ք
 մասամբք, քան որում հաւա
 ասյ և ուսուցանէ սբ եկեղե
 ցին հռոմէական: Եւ քանզի
 եր

Ընց, և՛ի կեանս աւետիկանս

Ա մէն :

Սահանամ զգէն արիւմ և արծ
 իմ՝ի բարբէ սրտե իմէ, և՛ի բը
 նաւեց ստաց իմոց, զի՛ր գեշե
 թիս այսմիկ արօանի արարեր
 զիս պահել և պահպանել. ոչ
 յաղագս իմոց բարեգործութե,
 զի երաւի մեղաւոր եմ ես. այլ
 զս քոյոյ մեծի գլխութե և բա
 րերարութե : Ասորոյ խոնար
 հութի արաչեմ զգեզ, տուր
 ինձ զմեծագին շնորհ քոսբ, ա
 ռացարում ոչինչ կարեմ առ
 նել. ոնչ զի սովաւ կարպեմ կա
 ւարարել զիս այսոր՝ի փառս
 քոյոյ անայսոյ հանդիսովե
 հութե, ՛ի փրկութի հոգւոյ
 իմոյ, և՛ի յողուս մե ընաւորաց
 իմոց :

Այլ օգնեալ ինձ սկ
 քաղցր

բաղցր ար իմ, զի կարիցեմ այ
 առհետև սկանել զբարիս խոր
 հել, խօսել, և գործել. և փո
 խել զկենցարավարու թի իմ
 անպատեհ, և առնել զիմ ինչ
 այսօր. և ի բո յոս կեանս՝ ի պա
 տիւ և ի փառս անունան բոյ
 սրբոյ. Ամեն:

ՏՄ իմ յս քս, թեպէտ մե
 զաւորեմ ես և անարժան բոյ
 ոյ շնորհաց. յարագս ծանրու
 թի իմոյ չարագործու թի. սա
 կայն դաւանիմ ճշմարտապէս,
 հաւատամ բոլորով սրտիւ, և
 խոստովանիմ բերանով զի
 կաթուղիկ, և զառաքելակոն
 հաւատն հանդերձ իւրայնովք
 մասամբք, ըստ որում հաւա
 ապ և ուսուցանե սր էկեղե
 ցին հռոմէական: Եւ քանզի
 եր

Երբեմն յանկարծակի հանդի-
 սին կասկածանք բազումք 'ի
 զանազանս փորձութիս. զոր
 օրինակ ըն մեծամեծս հիշան
 դուլթիս և յայլս սոցին նմանս,
 յորոց փրկեացէ զիս քոյդ ամե
 նակարօղ զօրու թի. Եթէ 'ի
 պատճառ սոցին կորուսանի
 ցեմ զիս իմ, մինչդի տարակու
 սկցիմ 'ի վր ոմանց սրբոյ հաւա
 տոյն մասնկանց, կամ թէ հաւ
 սնկցիմ մոլորութեց ոմանց.
 աղերսեմ և հայցեմ թախան
 ճանօք 'ի քու մէ հանդիսավե
 հու թի. բարեխօսուք սրբու
 հւոյ անձամբին և ամենեկն սրբ
 բոց, զի ներկայես ինձ: Քան
 զի կամիմ ես կեալ և մեռանիլ
 առայ հաւանելոյ երբէք այս
 պրտեաց մեղաց. այսու սրբա
 զա

7
զանիւ հաւատով և մեծաւ ջեր
մեռանդու թէ ընդոգոջ սրբա
զանի մօրն խնայ եկեղեցւոյ . որ
ոչ ամփոփէ զբազուկս իւրոյ
գթաւ թէ ընդէմ այնոցիկ , որք
խոնարհու թէ գիմեն առնա .
ամէն :

Լ. շօթ .
Հրէ շոթն :

Լ խորոց սրտի խնայ հեղու թէ
մտայ աղաչեմ զքեզ ով գերա
պայծառ հոգի հրէշտակական .
Եշխան արքայու թէ , որ ես կար
գեցեալ 'ի ժամու ճննդեան ե
մոյ յամէնառատե աղբերէ հան
դիապէ հու թէն այ . 'ի պահ
պանու թի , և 'ի նախախնամու
թի խնայ անարժանի անձին ,
Պահեալ և պահպանեալ զիս այս

որ 'ի պատրանայ, 'ի խաբէոս
 ԹԷ, և 'ի հնարից սատանայի :
 Եւ զի զօրու թէ նշանի սրբոյ
 խաչին կարիցեմ յաղթահարել
 զամ ցանկու թի մարմնական .
 զամ հպարտու թի կեցադոյս ,
 և զամ խաբէոս թի հնոյ օճին :
 Եւ քանզի աղերսանք եմք ոչ
 են արժանիք, և ոչ բաւականք
 առ 'ի ընդունել զոր հայցեմք,
 վասն որոյ արա, զի աղօթեաք
 քովք հաճիցի ՏԵ հեղու 'ի
 սիրտիմ զվերնական շնորհ հո
 գւոյն սրբոյ . Չի ոն տեսա
 նես, մոլորիմ իմով ծուլութի
 և անհոգութի արտաքոյ հրա
 մանայ Փրկ շին իմոյ, և գնամ
 'ի ճանապարհ խաւարային . մի
 սերեմք Թողուք զիս 'ի բացով
 պահապան հրեշտակի եմ . այլ

որքան տեսանես, թէ ոտին
 մեր սատանայ կամ ցր որսալ
 զիս ուռկանաւ մեղսց. այքան
 քոյով սովորականաւ բարեգը
 թու թէդ զգուշապէս լեր ընձ
 օգնական : Մոյնպէս եւս աղաչեմ
 զքեզ ո՛վ պատուական շրեչ
 տակդ այ, զի՛ ի օսմու մահու
 ան իմոյ, մի՛ ճգեցէ զիս սատա
 նայ՛ ի խորս յու սահասու թէ :
 այլ զրսա՛նք եցել զինուք սըր
 բոյ եկեղեցւոյ կարթցեմ յաղ
 թահայ ել զամ զօրու թի թու
 նաւորի օճին : Եւ այսպէս քոյ
 ով նպաստու թէք առաջ տոր
 դեա ընձ մինչև ՚ի վերական
 տեսու թի ստերձողին իմոյ, զի
 արդեամբք շարարանայ տրին
 հասդերձ հասայեիք երջան
 կօք քաղաքակցօք կարթցեմ հըր

Յիշու

Ճոճիլ յանդրաւանկանում խըն
դուլթե . ամէն :

Յորժամ ելանէ որ ի որս
նէ ի դարս . պարտի նըստէլ
շինին հոշանաւ սքնոյ իս
հին ասեղով :

Յանուն հոր և Արդւոյ և
հոգւոյն սրբոյ . ամէն :

Ե-յեթոյ սին սնել զաստիւ
հեթեալեցեացս :

Սաղազութի մն իմոյ եղեցե
միշտ և հանապազ ընդ իս , և
ընդ համայնից ոսկերաց և սն
դամոց իմոց . ամէն :

Ուղղեա՛ ով մը իմ զգնացս իմ
այսօր , և դիմեա՛ աւուրս կենաց
իմոց . և դիբ պահապանս աչաց
իմոց

խնայ, զի մի տեսանիցեմ զուստայ
տու թի. ասն ձեան ևս զլե զու իմ,
զի մի յանցանիցեմ ընդ էմ քուան
հանդ իսամե հու թե. ամեն:

Մի իմ յս քս որդի այ կենդա
նայ, աղաչեմ զքեզ միջ
նորդու թի հնգից սրբազանից
վերայ քոյոյ մարմնոյդ, զի հաս
ճիցիս պահպանել այսօր ըզ
հինգ զգայու թիս մարմնոյ է
մոյ, և արտամե թիցեա յն էն
զբնաւս խորհուրդս, և զերե
ակայու թիս աղտեղեա, որք հե
ապցուցանեն զսիրտ իմ ի քեն.
և դու լեր յոյս իմ, և զանձ հո
գոյ իմում. ամեն:

Յորժամ հասանի ի որոսան
սրբոյ և կեղեցաւցն. ոյբութի
կեղեզ շինին նշանոսս սրբ
Բայ

Բոյ Խանութն ասեւլ:

Յանունն Հոր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ. ամէն:

Մնացեք աստ ո՛ր վաստարթ
և ընդունայիք խորհուրդս.
Իսկ դու ով անձն իմ պատ
րաստ լեր ՚ի տանն այս առ ՚ի եր
կիրպագանել և գոհանալ ըզ
մնէ այ և զփրկչէն քուսէ յսէ
քսէ: ամէն:

Եւթմանեղն ցեկեղեցին
պարտի ասեւլ:

ՏԻ իմ և մծ իմ, մտանեմ եր
՚ի տուն քո սբ, առ ՚ի եր
կիրպագանել քեզ. գոհանալ
զքէն, և խոստովանիլ զանունն
քո սբ. վաղի բարի է յոյժ, առ
՚ի ընդունել զթողութի մե
զայ իմոց, և շահաւորել շնոր
հեւ

Գիւ քով սրբով. Ա Գն:

Լա յառանգել շէր օրհ
հոսիւնն. պարտի հետեւ
զիսն հշտնաւ սրբոյ խա

չիս ասեղով:

Յօղեալ յիս մշտկաւ և նք ե
ղէց, լուս գիս, և քան զճիւնն
սպիտակացայց:

Լաի գնացն ասալի սրբոյ
սեղանոցն պարտի ասեղ:

Լորկերպագանեմ քեզ, և բա
րեբանեմ զքեզ մը իմ Յս քս,
որ զօրու թէ սրբոյ խաշին սղա
տեցեր ըզբոլոր ասխարհ.

Բայ մը զբերան իմ, զի օրհ
նիցեմ զանունն քո նք. և սրբեալ
զսիրտ իմ յամենեկն ունայնու
թէց, և ի պղծոյ խորհրդոյ.
Գն

զի ընդունակ լինելիմ քոյոց
անձայնոց շնորհաց :

Եւ յեզանէն զանհանապէս
ի սրբազն ազատեալն. եւ ի գան
առաւ. Բէմն առ ի սկսանել
չղատարաքսք արարտի առն լ :

Ալ բարեգուծ արիմ Յն Բն,
հայցեմ ՚ի քէն խոնարհութի .
զի բարեխօսութիք, արդեամբք,
օժանդակութիք, չարչարա
նօք . եւ աղօթիւք ամենից սրբոց
հրեշտակաց եւ հրեշտակապե
տաց, նահապետաց, Մարգա
րեից, Առաքելոց, Մարտի
րոաց, Հայրապետաց, եւ կու
ռանաց, այլե շնորհօք հոգւոյն
սրբոյ հաճելիս հեղու ՚ի սիրտ
իմ զճշմարիտ զղումն, ուղղի
կարիցեմ ճանաչել խղճմա

Եւ այս իմոց զհարուժիս, և իստ
 տովանիցիս առանց պատճա
 քանայ զտղտեղութիս իմոց ան
 ցանայ. Եւ տուր ինձ ձեր ըզ
 շնորհ քո սբ, զի կարիցեմ առ
 նել զպատշաճաճոր ապախա
 րութի, և այսպէս ողորմութի
 քոյոյ բարեգթութեդ ջնջեա
 ցին մեղք իմ. ամէն:

Ս րնչ հանդանացն ասէ ըզ
 շնայեցի փսիսն. օղորտե
 ասել:

Ով քաղցրագունեղ Զն անկա
 յիսմ առ ոտս քոյս մեծաւ
 խոնարհութի. զորս և բաղձամ
 ուռգել, լոճանալ իսկ իմով ք
 արտասոճօք. վսգի յարայիչեմ
 զտղտեղութի մեղայ իմոց, զորս
 ընդէմ ձեռայնոյ քու մգործեցի
 հան

հանդիսավէհութէ : Արե աղօ
 ջեմ գ քեզ Տ Թ, ողորմեաց ինձ
 մեղանորիս, զի եմ աղքատ և
 թշուառ քո ստեղծուած . վե
 ղազնեցեալ իսկ ի քէն արեամբ
 քոյով պատուանաւ, և մի իս
 պառ ըստ իմում պատժեր զիս
 ապարդիւնաւորուէ . Տ Թ իմ
 ահա յիշեցի ՚ի բողոքի իմե
 րոն զսխալանս իմս . զհատու
 ցումս իսկ որոյ և զարհուրե
 ցայ : Աւատի մեծաւ խոնար
 հութք նոյն ՚ի քէն ինդրեմ
 զթողութի յառաջագրելով
 ինձ օգնութք քոյոց շնորհաց
 օչերբէք ըն յապագայս վերա
 սահիլ ՚ի նոյնս յանցանս . մե
 ծաւ իսկ զգուշութք զհոք ու
 ճել անձին իմոյ, և զքեզ սիրել
 յամի սրտե իմի . ամէն :

ԱՄԵՆ

Մինչ ասի խոստովանի
 ասլի ոյ . օղորո է եւ ժողո
 վրդեանն ասել:

Խոստովանիմ ասլի ոյ ա
 մենակարողի , եւ Երանուհւոյ
 սոճածնին եւ միշտ կուսին մարի
 ամու . Երանելոյն միքայելի հը
 րեշտակապետին . Երանելոյն
 Յոհաննու միքողին . սրբոյ ա
 ռաքելոյն Պետրոսի եւ Պողոսի ,
 եւ սրբոյ հորն մերոյ Գրիգորե
 լուսաւորչին , եւ ամենից սրբոց .
 եւ ասլի քոյ հայր սբ . քանզի
 մեղայ յայժ , խորհրդով բանիւ
 եւ գործով . վայ ինձ , վայ ինձ ,
 եւ յաւհտ վայ ինձ . վա որոյ ա
 զանիմ զերանուհի միշտ կոյան
 Մարիամ , զերանելի միքայել
 հրեշտակապետն . զերանել

Յո

Բոհաննէա Մկրտիչն, զաբա ա,
 ապրեալս Պետրոս և Պողոս,
 և զերանեալ հայրն մեր Աբն
 զրիգոր լուսաւորիչն, և զամա
 արա, և զձեզ ևս եղբարք աղօ
 թել զս իմ առ ՏՐ ԱՅ մեր:

Ա ինչ ասհանացն ասէ ազա
 րեացէ. պարտէ սեւ:

Ա զգթած և բարեգուծ ՏՐ
 իմ Զս Բս, միայնակ յոյս և
 փրկութի հոգւոյ իմոյ, հայցեմ
 ՚իքէն, ընկալ զխոստովանութի
 իմ, և շնորհեա՛ ինձ զճշմարիտ
 զղջումն սրտի, զի լայցեմ, և ող
 բայցեմ զճուլութի իմ, և զան
 հոգուի իմ, զորս ընդէմ մեծի
 քում հրամանի գործելեմ. այլ
 և աւս՛ ինձ, զի զայս առնիցեմ
 հանդերձ խոնարհութ, և մաք
 ըռա

բուժեամբ սրտի . Ամեն :

Մինչ ասի ցացամազի Կոմ
էրէլ . Քի . պարէ ասել :

Ո՛վ Ա՛ծ յաւիտենական . խըն
դամ միշտ և հրճու՛իմ , զի
դու ես այն , որ ես . և ոչ այլոք
եակ . էթեոչ քե և՛ ի քեն :

Ո՛վ մեծութի անհուն , դու
բարւոք գիտես զքեզ թէ զինչ
ես . գիտես քաջասէս և զիս ,
զի դու ես իմ . իսկ թէ զինչն իմ
խնդրեացես , ոչ այլ ինչ եմ իս
կասէս էթեոչ ոչինչ :

Ո՛վ ու
ղորմածագունեղ իմ աղաչեմ
և խնդրեմ՝ ի քե՛ն զթողութի
յանցանայ այնոցիկ արանց , որ ք
կան՝ ի մեղս մահացուս . և իս
նարհոյս՝ մաղթեմ՝ ի քե՛ն զս մե
ծագնեղի արեան քոյ , մահուան
իսկ

Իսկ և չարչարանաց • զի ներ
 շնչիցես ՚ի նոսա զցաւս կատա
 րեալս • սակս սխալանաց իւ
 րեանց անցելոց, և զապաշխոս
 րութիս իսկականս վս իւրեանց
 համայնից մեղաց • ոպզի վաս
 աւաւորիցի անուէն քո և նորք
 և ՚ի նոսա : Յնծամ միշտ և խայ
 տամ ով ձր իմ և իծիմ, մինչ
 նկատեմ զհրեշտակս որք քեզ
 երկիրպագանեն • Բայց որքամ
 զիս դառնապէս մինչ տեսանեմ
 զմարդիկ, որք զքեզ անգիտա
 նան կամ մոռանան : Ես սոս
 կայն ընդ այնոսիկ երանելեաց
 հոգւոց քեզ յար երկիրպագա
 նեմ : այլ ըղձամ և կարօտիմ,
 զի աշխարհ իմ զքեզ ճանաչիցէ
 տիրապէս հոգով իսկ և ճմար
 աւի քեզ երկիրպագանիցէ •

Ա՛՛՛

Ա՛լ ձր թագաւոր փառաց վե
 րացո՛ զսիրտ իմ՝ ի բարձունս •
 ուրի փառաւորեցից զանուն
 քո սք ընյերկնում, ուր հրեշ
 տակք փառաւորեն զնա • Եւ
 զի զորինչ և ասիցեմ և առնի
 ցեմ, զամ վաքոյոյ առնիցեմ փա
 ռաց թարց զիմոյն խնդրելով
 անձին • Ամէն :

II Ինչ ասի սոսքի անձ • որս
 որն և ժողովքս անհանձ Եր
 Գեղ զնոցնոս ացաղէս միշտ
 և յամում անոսք :

III ամ, սք և հզոր • սք և ան
 մահ ողորմեաց մեզ :

IV ամ, սք և հզոր • սք և ան
 մահ ողորմեաց մեզ :

V ամ, սք և հզոր • սք և ան
 մահ ողորմեաց մեզ :

Եւմինչ

1, - մինչ ընթացանս ըս
 ճարգարեպետանս եւ զառա
 քեղանս եւ զամենաբանն.
 պարտ է ճարտարի-բռնեամբ
 հող եւ ունինորիւ ընելհ
 բաժանի՞ն + Ի . եւ ցեպոց ասել
 իմաստն զհամարամն ասցա

պէս :

Ի աւատամ իմի ան, ի հայրն
 ամենակարող . յարարողն
 Երկնի եւ երկրի, երևելաց եւ
 աներևութից ամենեցունց .
 Եւ իմի ան Զս Բս որդին
 այ միածին, ծնեցեալն ի հորե
 նախ քան զամս աւիտեանս .
 անն յայ, լոյս ի լուսոյ, անն
 ճշմարիտ, յայ ճշմարտե ճնի
 ցեալն եւնչ արարեալն . համա

գոյակիցն հօր, որով ամ ինչ է
 ղև. Որ վս մեր մարդկան, և վս
 մերոյ կեցու թէ էջ 'ի յերկ
 նից, և ներմարմնացաւ հոգւով
 արբով 'ի մարիամայ կուսէն.
 և մարդացաւ, խաչեցաւ և
 վս մեր ընդ պոնդացւով Պիղատ
 տոսիւ. չարչարեցաւ և թաղե
 ցաւ: Յերկրորդում իսկ յաւ
 ուր յարեաւ ըստ գրոյ, և համ
 բարձաւ 'ի յերկինս, նստաւ
 ընդ աջմէ հօր. և վերստին դա
 լոցէ հանդերձ փառօք 'ի դա
 տել զկենդանիս և զմեռեալս,
 որոյ թագաւորու թէն ոչ լինե
 լոցէ վախճան: Եւ 'ի Հոգին սր
 թրն և կենդանաբարն, որ 'ի հօ
 րէ և Որդւոյ յառաջ բղխի.
 Որ ընդ հօր և ընդ որդւոյ ի միա
 սին երկբայազէ և փառաւորի.

ՈՅԷ

Որև խօսեցաւ ճարգարեիւք
 և զմի տի կաթուղիկէ և զառա
 քելականս. եկեղեցի: Դաւա
 նիս ևս զմի մկրտութի՛ն ի թո
 ղութի մեղաց. այլև սպասեմ
 յարութի մեռելոց, և կենաց
 սպասգայի աւիտեանս. ամէն:

Մեհաբաբ ճարգարաց
 էց. զարեալ ասէլ:

Ով տրիս և սո՛՛մ իմ, աղբիւր
 անսպառ աւիտեանականի բա
 րութի. աղաչեմ զքեզ, նկա
 տեա՛ս քոյով բնականաւ բարե
 գթութեդ՝ ի շորչարանս միած
 նի որդւոյ քոյ. զորս կրեաց ի
 փառս քոյս, և մն փրկութի
 մերոյ. Կայեաց ի հնազան
 քութի՛ն յարակայ. և յապաշ
 խարութի նորս, և թե ո՞նք խըն
 գոն

գուժք կրեաց զայնքանս վիտա
 'իպատիւ քո, զայնքանս դաս
 'նուժի զայնքանս պարտաւումս,
 և զայնքանս նախատինս հան
 դերձ անտանելեօք նեղուժքքս
 զորս կրել կամ խորհիլ ոչ է կար
 մարդկանս: Եւ զայստսիկ վժ
 կատարելոյ զ քոյդ բարեհա
 ճուժի: Ո՛վ բարեգուժ հայր
 գիտեա՛ թե ո՞վ սիրելի որդին
 քո և նորն մեր Յս Բս եբարձ
 միայնակ 'ի վր փայտի սրբոյ
 խաչին զմեզս աշխարհի. և լու
 այ իւրով սրբազանիւ արեամբ
 զամ աղտեղուժի և դբիծ մեր,
 մաքրելով զիս հրով իւրոյ ջեր
 մագուռնեղի սիրոյն. Այոյն ինքն
 զոր դու կացուցեր դատաւոր
 ասլով նմա զամ իշխանուժի
 աս' ի գատել զկենդանիս և բո
 մ

մեռեալս • վս մեծի սիրոյն իւ
 ըոյ կերպաւորեաց զինքն իբր
 յանցաւոր, և դատապարտե
 ցաւ ՚ի մահ առ ՚ի զերժուցանել
 զպարտաւորս ինքնին վճարե
 լով զպարտանոցին գնով անմե
 ղի արեան իւրոյ • Ո՛հ թէ որ
 քան սաստկապէս սիրեցեր զիս
 օր իմ, զի վս սիրոյ իմոյ ոչ խնայ
 եցեր յորդին քո միածին • զինչ
 հատուցից քեզ ով հայր իմ ա
 մենայն • վս այնքանոյ հայրս
 կանի և իսկականի սիրոյ քոյ •
 զոր մեջնորդութի միածնի քոյ
 հեղեր ՚ի վս իմ • Արդ՝ ահա՛ն
 ասիկ գովեմ զքեզ, բարեբա
 նեմ զքեզ • գոհանամ զքե՛ն •
 մեծացուցանեմ զքեզ, և ամիւ
 զօրութի իմով խոստովանեմ
 զքեզ • և օրհնեմ զանուն քո

Թ: Իւ թեպէս անօթ եմ ես
 ապահանացու, բժաւորեցեալ
 և վատթարացեալ. ամենե
 քումք արտիւք, և ոչ ունիմ
 զընդունակուի և զարժանաւ
 որու թի գովելոյ զքեզ. որ ես
 արժանի ամի գովու թեան:
 Ռւստի ո՛վ հայր իմ քաղցրա
 գունեղ, վերընծայեմ քեզ նո
 րապէս զնոյն միաճին և զսիրե
 լի որդին քո հանդերձ իւրաց
 նօք անտանելօք վշտիւք. ծո
 մովք, աղօթիւք, հսկմամբք,
 և այլով. ամենեքումք կրիւք,
 որոյ ըմբերեաց վն փրկու թե
 մերոյ: Յետայսոցեկ վերըն
 ծայեմ քեզ զանմեղ մահն նր,
 հանդերձ ամենեքումք ար
 դեամբք շարշարանացն նր,
 զժանգակու թք անտրատի կու
 սին

Երև մարիամու և բարեխոսութ
 ամենից արքայ և երանելեաց .
 որք են ՚ի վառ ամշնացենաւորս
 յարդարս քաւաւէ մեղաց խնոց,
 և թողու թէ յանցանաց բուա
 կց ժողով բոց . վս կենդա
 նեաց և մեռելոց, ասկա որոց
 օգարտականեմ աղերսել զքեզ
 զի անուն քո՛ւք միշտ գովելի,
 քարոզիցի, և պատուելիցի յինէն,
 և յամենից քրիստոնէից յաւե
 տեանս աւետենից . ամէն :

Ս րբն ասէ զայլ Լոյն արտո
 Բիւանոց . որպոք է ասել :

Մ զայնքմ զքեզ ո՛վ ան իմ ամե
 նակարող . և Տ՛ւ իմ ողոր
 մած, շնորհեա՛ ինձ զկենդու թէ
 ընդ խաղաղու թէ . զդասու մե
 վարուց, զտեղի ասպաշխարուէ
 զճնորհս

զնորհս և զմխիթարուծի հո
գւոյր սրբոյ, և զյարատեւութի
'ի գործս բարիս. ամէն:

Ս'ինչ ասի պատարագ Կրիս
տոս Տարսի. պարտէ ասել:

Ս երրնկալցի ՏՐ զպատա
րագս զայս'ի ձեռաց քոց,
'ի գովութի և'ի փառս ամենա
սրբոյ անունն եւրոյ, 'ի յօգտու
թի և'ի կեցութի մեր. և բոլ
րի եկեղեցւոյ. եսկ և բնաւից
հաւատարմից քրիստոնէից, և
զն հոգեց քաւարանին, ամէն:

Ս'ինչ ասի Էւրնոյ սէրօ
բէնն. պարտէ ասել:

Ս լաւ եմ Յո քո ճշմարիտ
յոյս մեղաւորաց, խոստովա
բիւմ բերանով խմով զմեղս եմ
Կ հայ

և հայցեմ զԹողոսի եքեն ոմ
 զաւազակն, զի բազում անգամ
 սերացեալեմ ըզ շնորհ քո օր,
 զոր պարգևեցեր ինձ՝ ի փրկուելի
 հոգւոյ իմոյ. և կորուսեալեմ
 զնա ընդ վայրաբար՝ ի փառս
 տառանայի, աշխարհի, և մարմ
 նոյ, և եղեալեմ բազում անգամ
 պատճառ ըսպանման իմովք
 տգիտիւք բանիւք. Ասորոյ հա
 ճեաց օր իմ ներել ինձ, և յեղել
 զիս. ոմ ներեցեր աւազակին.
 որ խոստովանեցաւ զմեղս իւրս
 և շնորհեալ ինձ լսել զձայնս
 զայն, Թէ այսօր ընդիս եցես՝ ի
 գրախտին. ամէն:

Ս՝ Ինչ ասի. ասէ՛ք ինչի՛ն.
 պարտէ ասել:

Ս՝ Զոյն քեզ ճշմարիտ Աճ, ճնի
 2 Բ ցեալ

Գեալ 'ի մարիամայ կուռնն . որ
 զեհար և մեռար 'ի վր խաչեմ
 վս մարդկան , նորում եսկ բա
 ցեալ եղև տեգաւ կող քո սբ .
 սւտի բղխեաց արեւն և ջուր .
 լեր ենձ աղաչեմ 'ի սնունդ մինչ
 ասկաւին կենցաղավարիմ 'ե
 յերկրե , և առածեա՛ զիս 'եյեր
 կինս ըն կեսող վերջնում եմոյ
 մահունան . ամէն :

Ո՛վ բարե Յս , ո՛վ բարոյր Յս .
 ո՛վ որդեղ մարիամաւ ողորմեաց
 ենձ : Երկերպագեմ և գո
 վեմ զքեզ ով նր եմ Յս քս ,
 զի խաչիւ քով արբով փրկեցեր
 զաշխարհս , որ մեռար վս եմ ,
 ողորմեաց ենձ . ամէն :

Դու ես սաեղծեց եմ , և փրկեց
 եմ , թագաւոր եմ և տծ եմ , և
 անք եմ , ով Յս քս որդե այ կեն

Գանւուոյ, ողորմեաց Բնձ. ամէն :
 Ողջոյն քեզ ճշմարիտ մարմին
 անժամարութոյն Յէ, դրեալ'ե վր
 խաչին յաղագս խնոց յանցանաց
 Ողջոյն քեզ ճշմարիտ հաց հրեշ
 տակաց, եջեալ'ե յերկնից առ
 'ե գնել զես : Ողջոյն քեզ ով
 կեցուի աշխարհի : Ողջոյն քեզ
 բան հօր ան : Ողջոյն քեզ ընծայ
 օրբաղնական : Ողջոյն քեզ մար
 մին կենդանի : Ողջոյն քեզ ան
 աւթի կատարեալ : Ողջոյն քեզ
 կեանս աւիտեանական : Ողջոյն
 քեզ մարմին մեծագին Յէ ԿԷ
 Տն մերոյ և վերանորոգիչ ան
 ձին խնոց . արա առ իս զողորմոս
 Թիւն քո ՏՐ եմ. Ամէն :

Ս' բնի աստ ընդոքս և միջ .
 արարի ասել :

ՈՒՆԸ

Ու զ Երանցենաւոր և բարե
 գութ Աճ. հայր ողորմութե
 և ան անի մեծութարուէ, որ քոյ
 ու բարեգութութեդ և բարե
 հաճութեդ մեծութարես զմեզ
 յամուսն սեղութե մերում, ան
 կեալ յերկիր առաջի անհնոյ
 քոյոյ մեծութե. յանձնեմքեզ
 զայնոսիկ բնաւս, որոյ սակս
 պարտական եմ ես արթեւլ.
 Եւ մանաւանդ զիս զմեղաւորս
 զի օգնութ քոյոյ շնորհաց այն
 օգէս երկիրպագանիցեմքեզ.
 Եւ վայելէ քում հանգեապե
 հութեդ երկիրպագանեւ. և մե
 ելիսիցեմ մեղանցեւ ընդեմքադ
 րուէ քում, այլ սիրիցեմ զքեզ
 'ի վեր քան զամ, և զ ընկերն իմ
 երբեղանձն իմ. արդ' արա՛ս ա
 ռես զողորմութե քո, զիմի մո
 լոր

լորեցայց արտաքոյ քոյսց տա
 տո՛ւնի րանաց վս անու՛նան միաճ
 նի որդւոյ քոյ, և վս արդեանց
 նք, զորս վս մեր մեղաւորացս
 արդիւնաւորեցաւ: Յանձնեմ
 ևս քեզ զեկեղեցի քո նք կա
 թուղիկէ. և զվեհապետն նո
 րին, և զեղբարս նորին կարտի
 նալս, զեպիսկոպոսունս, զպատ
 րիարզունս, զքահանայս, ըզ
 խոստովանողս, զվարդապետս,
 և զհանուքս կրօնաւորս. Տուք
 նց զշնորհ քո նք առ'ի կատա
 րել զհաճուի կամաց քոց, զե
 ժի յանցանիցեն բանիւ կամ
 գործով. այլ լուսաւորիցեն
 զմեզ լուսով ճշմարտութի, զե
 թողեալք զխաւար մեղաց հե
 տեկցուք քեզ, որ ես լոյս ճշմա
 րիտ. Յանձնեմ ևս քեզ զե
 պիս

պիսկոպոսն այսորիկ քաղաք
այլև զհայրն իմ, և զմայրն իմ
զեղբարս, զքորս, զծնողս զբա-
րեկամս, զթշնամիս, և զբնաւա-
բարերարս իմս • որք յանձնելք
են զինքեանս իմաց աղօթից •
որք և աղօթեն առքեզ լի իմ
մեղաւորիս • լի միկուսթէ կեն
գանեաց, և լի հոգեաց քաւա-
րանին: Եւս յատկապէս աղեր-
սելով յանձնեմ քեզ: զայս ա-
նուս: զի տայցես նմա զշնորհ
քո սք, և օգնիցես նմա ՚ի կա-
րիս նորին հոգեկանս և մարմնա-
կանս, պահելով զնա ՚ի թշնա-
մեաց երևելեաց և աներևու-
թից: Դարձէլ ՏԻ իմ և ՄԾ
իմ, և բարեգուսթ հայր իմ աղա-
ջեմ զքեզ լի սրբազանի անու-
ան որք յանձնելով քեզ

զբոլոր ժողովուրդ քրիստոնե
 ից, և մանաւանդ զիշխանս նո
 ցին. որք կառավարեն զնս ըստ
 հրամանաց օրբոյ եկեղեցւոյ, և
 սպահապանեն զսբ հաւատն կա
 թուղիկէ 'ի ձեռաց թուրքաց,
 յուղայեանց, հերետիկոսաց,
 հերձուճածողաց, և խաբէբաց
 ից քրիստոնեից: Եւս առաւ
 եւ զքաղաքս զայս. զի թողու
 ցուս սմա զյանցանս սորա, և
 սողորմեացիս սմա, ազատելով
 զսա 'ի սպառնեցազամաց, 'իսմա
 հոճանէ, 'ի սովոյ. զի կալով
 հաւատարիմ յօրէնս քոյս ըստ
 որում ուսուցանէ հարսն քո սբ
 եկեղեցի, փառաւորիցէ զս
 նուն քո սբ յաւիտեանս աւի
 տենից. Ամէն:

ՄԻՆ

Սուրբ աստ. եւ եղևիցի ողոր
մութի մեծութս ան. որպէս է

ասել:

Ընդհանրապէս Տր իմ Յո Բո
գիտաց սիրեցեալ ՚ի հոգւոյ իմ
մէ, ըստ բարեգունի եղանակի
եւ ըստ իսկականի խոնարհուե
ալսի իմոյ. անկեալ յերկիր
յանդ իման քոյոյ ներկայութե,
մաղթեմ ՚ի քե՛ն յաղագս իմ
թշուառացելոյ մեղաւորիս.
Ընկի ինձ ՚ի նպաստ քոյով ան
այնով շնորհիւ, սպ զի մի եր
բէք ի շխիցեմ խորհիւ, խօսիւ.
եւ գործել զայլինչ բաց յայնցա
նէ. որք իցեն առ ՚ի յառաւե
լուի համայնի քոյոյ պատուոյ.
՚ի կեցութի հոգւոյ իմոյ, ե՛ր
յօգատե մեղաւորաց իմոց.

Յո

ասղաչեմ ևս զքեզ յանձնառնե
 լով քեզ զբնաւս մերձաւորս,
 զհարս, զմարս, զեղբարս, ըզ
 քորս, զհոգևորս և զմարմնաւ
 որս • զազգայինս, զբարեկամս,
 և զբարերարս, և զայնտանկ որք
 տոճեալք են ինձ, կամ տալոցք
 են ինձ զօգնուեի • և զխրատ հօ
 գեկանս կամ մարմնականս : Հայ
 ցեմ ևս մեծաւ խոնարհուեթք
 յանձնառնե լով քեզ զգերյար
 գոյս համայնս սրբոյ եկեղեցւոյս
 և զժողովրդակաւսնս նոցին զկրօ
 նաւորս և զաշխարհականս • ոմ
 զի կարիցեն յարամեալ խոնար
 հապէս և հաւատարմապէս ՚ի
 պատօնս իւրեանց սրբազանս,
 Յանձնեմ և ևս քեզ ՚ի ձեռն
 զօրուեի այսորիկ անձաւելոյ
 որքազնազորսուեթք զամենե
 յեմ

օճան օ որք են ՚ի յանձկութեա
 հողւոյ, ՚լն իւրաքանչիւրս նե
 ղուիս, ՚ի տկարութիս ՚ի յաշ
 խատանս, ՚ի ձախորդութիս,
 ՚ի հարածանս թշնամեաց, ՚ի առ
 ռապանս հողեկանս կամ մարմ
 նականս : Դարձեալ աղաչեմ
 զքեզ շնորհեա՛հ հիւանդաց զա
 ռողջութե՛ն, վշտանկեւոց զխրե
 ղութե՛ն. սաւեւոց զնաւահան
 գիսս կեցութե՛ն, և այնոցիկ որք
 են ՚ի հարածանս. տուր զնպաս
 աութե՛ն և զօգնութե՛ն. ոմ զի մի
 բաղթահարիցին յիւրոցն թըշ
 նամեաց. վերստին մաղթեմ
 ՚ի քե՛ն խոնարհութե՛ք հաճեաց
 հասանիլ ՚ի թիկունս ամենից
 մեղաւորաց քոյսվ յձայնով
 շնորհիւ, զի կարիցեն ճանաչել
 զյանցանս. զորս ընդգեմ քու մ

ԵՃ

ԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՆՁՐԻՍՈՒՄԸ ԿՈՒՆ ԳՈՐ
 ԾԵԱԼՔ ԵՆ, և յաղագոս որոց ճա
 նաչեցելոց առնիցեն զպատկա
 նաւոր ապաշխարութի, հան
 գերձ ուղղութի վարուց իւ
 րեանց, և համարիցին ՚ի թեւո
 տրուոց քոց ըն կենցաղում այո
 վիկ շնորհօք, և ըն հանդերձե
 լում փառօք. Ամեն:

II Ինչ ասի. ՚ի սրբաւի սր
 բոց. զարտ է ասել աս

II սրբազան յարմինն:

II զժոյն քեզ ո՛վ մարմին ԳԻ.
 ծնիցեալ ՚ի սրբոյ կուսէն.
 մարիամու, մարմին կենդանի.
 ԹՅՈՒՆԻ ամբողջ. և ճշմարիտ
 մարդ: II զժոյն քեզ ո՛վ իսկա
 կան կեցութի, ճանապարհ և
 վրկութի աշխարհի. աղաչեմ
 ԵՔԵՆ

Լքեղ փրկեա՛ զիս 'ի չարե :

Ըստ սրբապա՛նն աքլանն :

Ողջոյն քեզ ով արիւնն ֆի երկ
նային . և ամենայն ըմպելի ,

հեղեղ կենարար , որ լուսնաս
զմեղս աշխարհի :

Ողջոյն քեզ ով արիւնն պատու
սկան . ցօղեցեալ 'ի վերե կողին

ֆի բեռեցելոյ 'ի խաչին , ա
ղաչեմ զքեզ , մաքրեա զիս 'ի

մեղաց :

( ) Գնի Բարձրացողմանն

մարմնոյ և արեանն սեռանն

Ռբոյ յի քրիստոսի :

Տի Իմ Յս Բս որդի այ կեն

դանւոյ . որ զայդ սրբա

զան մարմինդ , և զպատուսկանն

արեանդ ընկալար 'ի սրբուհոյ

կու

Կուսակն մարիամայ • զոր և՛ի վր
 տեղանոյ սրբոյ խաչին ՚ի կողե
 քուսէ սրբազանե ցողեցեր վժ
 փրկու թէ մերոյ, և նոյնով կե
 նարարիւ մարմնով յարեար
 ՚ի մահունանե, և համբարձար
 ՚ի յերկինս • ուստի գալոց եօ
 ՚ի դատել զկենդանիս և զմե
 աեալս : Ա զաչեմ զքեզ • միջ
 նորդու թէ այսորիկ կենարա
 թի մարմնոյ քոյ • զոր այժմ տե
 սանեմ ՚ի վր սրբոյ սեղանոյս ,
 ազատեա՛ն զիս յամենից ազտե
 զուէց մտաց և մարմնոյ • և յա
 մենից չարեաց , այլ և՛ի փորձա
 նաց ներկայից և անպագայից •

Ամեն :

Ա զճոյն քեզ ով Տ՞ի իմ Յ՞ս
 ֆւս • բան հօր , որդի կուսին
 մարիամաւ , գառն ձեյ • փրկու
 թէ

Թի աշխարհի, ազատարար սբ օրան, մարմինն • և աղբիւր բարութեան :

Ողջոյն քեզ ով Տրիս Զս Բս գովութի հրեշտակաց • փառք օրբոց, պատճառ խաղաղուէ • Թճութի ամբողջ • Ճշմարիտ մարդ, ծաղիկ և պտուղ յարգանքի անարատի կուսին :

Ողջոյն քեզ ով Տրիս Զս Բս, ճառագայթ հօր, իշխան խաղաղութե • դուռն երկնից, հաց կենդանի • ծնունդ կուսին մարիամու, և անօթ լծային :

Ողջոյն քեզ ով Տրիս Զս Բս, լոյս երկնային • գին աշխարհի, խնդութի մեր, հաց հրեշտակաց, զո՛ւրճուէ սրտի • Թղւր և փեայ մօրն և կուսի :

Ողջոյն քեզ ով Տրիս Զս Բս,
Ճա

Ճանապարհ յանգորր • Ճմար
 տուէ իսկական, պարզե աշ
 խարհի • սէր ծայրագոյն, աղ
 բիւր սիրոյ, խաղաղութե և
 քաղցրութե, հանգիստ մեր •
 և կեան ապահով, ողորմեաց
 ինձ մեղաւորիս :

Ս' ինչ ասի գառն օր կամ
 այլ ինչեք • պարտ է ասել •
 Ո' քաղցրագունեղ և ամենա
 Ո' գութ Տ' իմ Յ' ս' ֆ' ս',
 աղբիւր գ' բեղ, լ' ս' քաղցրից ար
 տասունաց երանուհւոյ կուսին
 մարիամու սիրեցելոյ մօր քոյ •
 որովք էթաց զերեսս քոյս մինչ
 իջուցեալ 'ի խաչէն կրեաց լը
 քեզ 'ի գրկի իւրում • վերաւո
 րեա՛ զսիրտ իմ քոյովք սրբա
 զանիւք վերօք : Զի նպաստու
 թք

ԹԲ քոյոց չարչարանաց յարա
 ժամ ունիցիմ զքեզ 'ի մեջ սըր
 տի իմոյ : Դարձեալ հայցեմ
 'ի քե՛ն, տուր ինձ զերկիւղ քո
 սր և զսէր . ջերմացո զիս սի
 բով կաթաւղիկէի հաւատոյ .
 մարտեա՛ զմիտ իմ . ուղղեա՛ ըզ
 բանս իմս և զգործս . և շնոր
 հեա ինձ, զի յարամնայցե սէր
 քո 'ի յիս . և տուր ինձ զշնորհ
 քո սր, զի մի անկանիցիմ 'ի
 սիրձուէի : Լեր ինձ միշտ օգ
 նական, զի մի յանցանիցեմ ընդ
 ցեմ քու՛մ մեծուԹԷդ . և ա
 սաջնորդեա՛ ինձ մնալով միշտ
 'ի սրտի իմու՛մ, և ուսուցանե
 լով զիս . շուրջ պատեա՛ զինև
 և զօրացո՛ զիս, և պահեա՛ զիս
 զի օրհնիցեմ զանու՛ն քո սր

Ամէն :

ՏԲ

ՏՐ ԻՄ ՅԵ ՔԻ, առաջեմ ըզ
 քեզ. որ ոչ միայն ներեցեր թւշ
 նամեաց քոյ. այլև աղաչեցեր
 զհայր վն գառապարտողաց,
 և խաչհանողաց. քաղցրացո
 ջսիրա իմ, զի մի եղեց վրեժին
 զիր չարեացն ինձ հատուցե
 լոյ. այլ զի իբրև զքեզ ներթ
 ցեմ յօժարու թի, և տեխեմ
 համբերու թի ամենեցունց.
 որք յանձնեալք են ընդդեմ
 ինձ: Ընորհեա՛ւա ՏՐ ԻՄ Ի
 մոց թշնամեաց զճշմարիտ ճա
 նաչուան, զի մի մնայցեն ի
 խաւարի, և ի չարակամուէն,
 զի մի զրկիցին ի փառաց քոյոյ
 չարչարանաց, ազատեա՛ն զի ի
 ձեռաց նոյ, գոլով զինձորե
 ցեալ զինու սրբոյ խաչին. և
 զերակոչմամբ քոյոյ սրբոյ

3 3
 11

11

Կո՛ւսն . այլ և անսճանա՛ք մօր քո
 և կուսի ազատեալս զիս 'ի թշուա
 մեաց յերևելեաց և յաներևու
 թից : Արժանի արա՛ս զիս թո
 ղու թէ՛ թեև բազում անգամ
 եղէ կամաց քոց հակառակ ,
 զչապանելով զքեզ իմով քիտր
 հրդով ք չարիւք , բանիւք և
 գործով ք , և յանձնեալ զիս առ
 հայր քա երկնաւոր . Ամեն

Արանաւոր սրբոցն Քնօացե
 առ սրբազան հաղորդաւ

Թիւնն :

Երկրպագեմ թագեալ ԱՅ
 քեզ ջերմապէս . որ ենթայա
 ոց ձեաց ծածկիս ճշմարտապէս .
 Արտ իմ բոլոր ինքնին ըզմե
 քեզ ենթարկի . զի գիտելով 'ե
 քեզ բնաւն իսկ նսճաղի :

Տեսակ ճաշակ և շոշափակ 'Ք
 քեզ սխալի . այլ լրասկաւ հաւ
 ատացեալ փայլ լինի :
 Գերհաւատամ զոր ինչ ասաց
 անարդին . քանզի ոչինչ ճ շմար
 տագոյն քան զքան նորին :
 Անդ 'ի խաչին թագուցանիւր
 անութին . իսկ աստ գաղէ 'ի
 միասին և մարդկութին :
 Բայց հաւատով զերկաքան
 չիւքն դաւանելով . խընդրեմ
 զհայցեալն աւագակին զըզա
 նալով :

Մարմնոյդ ըզխոցո իբրև զթ .
 մաս ոչ նր շմարեմ . սակայն ՎՃ
 իմ գոյ ըզքեզ ըստորասեմ :
 Առա՛ ի քեզ զիս առաւել
 զհաւատառ ունել . յուսալ 'ի
 քեզ բոլորովիմք և զքեզ սիրել :
 Ա՛լ յիշատակ շարշարանոց մե
 և մա

և մահուան • հաց կենդանի ըն
 կեանս շնորհող աղօղի մրդկան •
 Շնորհեա՛ իմուամ մտի քե միշտ
 սնանիլ և կեալ • և ըզքեղ միշտ
 քաղցր և բարի առ իմանալ •
 Ո՛վ բարեգուժ հաւալասան
 Տ՛ր իմ և յոյս • քոյով արեմբդ
 զանմաքրուի մաքրեա՛ հողոյս •
 Արոյ կաթիլ մի զ ընթանաւր աշ
 խարհ կարէ • զերծուցանել
 ՚ի յանցանաց և ՚ի պատժէ •
 Ար այժմ ՚ի քեղ քողեալդ Յ՛ն
 և եթ նայիմ • միշտ աղերսեմ
 զի լինիցի ում ծարաւիմ •
 Տեաից ըզքեղ տարաքօսմամբ
 քոյոց դիմաց • և տեաւթք է
 քանեցայց քոյոց վառաց •
 Տաղ մաքմոց ևս աքեան Տ՛ն •
 Ե՛րզեա՛ լեզու զառաւարի •
Զ խոյ

Պետրոսուրդ մարմնոյ ՏՆ ՅԷՃ

Այլ և արեան պատուհանի օ

զոր 'ե գին հանրոյ աշխարհի օ

Պատուին արգանդի հրջօրեղի օ

արքայն եհեղ մարդկան ազգի օ

Զի մեզ տուաւ և մեզ ծրնաւ օ

որ 'ե կուսեն ներմարմնացաւ օ

Եւ յաշխարհի պանդխտեցաւ օ

ուր սերմն բանին ըստեցաւ օ

Կերպն յոր կենցաղավարեցաւ օ

հրաշիւ մեծաւ պարսկեցու օ

Յերեկոյն մեծի ընթրի օ

ընդ աշակերտս իւրս առբուղմի օ

Լընում գորէնս մար ընջականս օ

ըն կերակուրս օրինականս օ

Արոց զմարմին իւր յուսեղի օ

Եւ զարիւն իւր տայ յըմպեղի օ

Բանըն մարմին զհայ ճըշմարտիւ օ

առնե մարմնն իւրում բանիւ օ

Այլ և զգինին նովեմբ արիւն օ

Թեև

Թե և նու՛նապի ըզգայու թիւն •
 'ի հաստատել զսիրտ անորստ •
 բաւական է միայն հաւատ •
 Զայսքան ուրեմն սրբազնութի •
 մերն յարգիցէ նու՛նաստուի •
 Քանզի ուսու՛մն հնոյ կրտակի •
 նորոյս կարգի ըստոր անկի •
 Շնորհէ հաւատ զի ու թիւն •
 յորում նու՛նապի ըզգայու էր
 Տ ընողի և Տ ընիցէ լոյն •
 տայի գովութիւն վեհագոյն •
 Պատիւ և երկրպագութի •
 համայն և բարեբարութիւն •
 Եւ լողին իսկ 'ի յեկոցունց •
 զուգապէս լնցի գոհութիւն •
 ամէն :

Աղոթք զկնի պատարագին
 ասելիք :

Տի Իմ Զն Քն, որ ոչ միայն
 արժանի համարեցար առ
 նու՛ն

Նուր զմերն մարմինն և համբ
 բեւ այնքանեաց զանազանից
 շարճարանաց և հալածանաց,
 պատժոց և մահու խստագու
 նեղի. այլև հաճեցար մեծաւ
 քոյով շնորհիւ, պարգևիլ մեզ
 յեկեղեցւոյ քում սրբոյ ըն
 սրբազնագուենեղի հաղորդու
 թէ. որ ՚ի վր սրբոյ սեղանոյն,
 և լինիլ նովաւ ընծայ ձիր. և
 շնորհ երկնային մինչև ՚ի վախ
 ճանն աւիտեանից: Ուստի աղա
 շեմ զքեզ ՚ի ձեռն զօրութե և
 արդեանց այսորիկ ազնուա
 գուենեղի և անճառելոյ սրբազ
 նագործութե պատարագիս.
 զոր այժմ լուճայ և տեսի, յորում
 երևին բնաւք գերազանցք խոր
 հուրդք քոյոց վարուց. չար
 լարանաց և մահուան, զի յինձն
 եղի

Եղեցին քեզ այսօր հոգի և մար
 միս լմ և որք գոն' ի տան խնամ
 օնցի և մեր արդիւնաւոր իցեմք
 ընդունիլ զլեռում մերոյ մե
 զայց, և կեալ վարուք քրիստոս
 նեականօք. այլև յա՛ն ձն եղիցի
 քեզ ՚ի ձեռն զօրու թ'Է այսօրեկ
 պատուականագունեղե սրբազ
 նագործու թ'Էս բարձրացումն
 սրբոյ եկեղեցւոյ. միաբանու
 թիւնն քրիստոնէից, վերա
 ծումն հերձո՛ւածողաց. դար
 ձումն մեղաւորաց, և հոգից
 քաւարանին. Ամեն:

Արարտ վասն աշխարհո
 ցանաց. որք գնան յեկեղեցին
 տաւ ըսել շոյ-տա-րա-ր:

Ամեն քահանայն ասե յանունն
 հոգ և Արդւոյ և Հոգւոյն
 սրբոյ

սրբոյ ամեն : Պարտիմք և մեք
 զնոյնն ասել կնքելով զմեզ նշա
 նաւ սրբոյ խաչին : Եւ մինչ ա
 տի խոստովանիմ առաջի ւնյ :
 Պարտիմք և մեք ասել զնոյնն
 գովով չորեցեալք 'ի ծուռնկո :
 Եւ մինչ ասի աղափեցե և ըզ
 ձեզ : Պարտիմք խաչակնքել
 զմեզ նշանաւ սրբոյ խաչին :
 Եւ քանիցս անգամ ասիցի խո
 զաղու թիւն ընդ ձեզ : Պար
 տիմք խոնարհեցուցանել աս
 կաւիկ ինչ զգլուխս : Եւ մինչ
 ասի Մք ամեն : Պարտիմք և մեք
 ասել զնոյնն : Եւ մինչ ընթեա
 նանին Մարգարեականք և ա
 ռաքելականք : Պարտիմք չա
 քիլ և մտադիւրութիւն ունկն
 թիւ լինել : Եւ մինչ ասի սրբոյ
 աւետարանիս որ ըստ : Պար
 տիմք

տիմբ կ'կրել զմեզ նշանաւ սրբոյ
 կայսին 'ի ճակատս, 'ի բերանս
 և 'ի կուրծս: Եւ մինչ աւար
 տի Աւետարանն: Պարտիմբ
 միաբանս ասել. Գոհութիւն
 քեզ ՏՐ ՅՐ ՔՐ: Եւ մինչ ա
 տի Հաւատամն: Պարտիմբ և
 մեք իմիասին զնոյնն ասել:
 Եւ մինչ ասի Եւ ներմարմնա
 ցաւ հոգւով սրբով: Պարտիմբ
 չորիւ 'ի ծունկս: Եւ մինչ ասի
 Սրբասացութիւն. Ո՛չ պար
 տիմբ չորիւ և ոչ բախել ըն
 կուրծս. այլ կալ յոտս և աղօ
 թել: Եւ մինչ ասի Զողջոյն
 տուք. Պարտիմբ համբուրել
 զմիմեանս 'ի յուսս, և խոնար
 հիւ միմեանց. Եւ մինչ ասի ՄԻ
 ՏԲ ՄԲ: Պարտիմբ չորիւ և աղօ
 թել. Եւ մինչ ասի Առեք և
 46

Երեք . և կամ Մ Երեք 'ի ամս
 նե : պարտիմք խոնարհել և եր
 կիրպագանել կենարարի մարմ
 նոյ և արեան Տն : Եւ մինչ ասի
 Հայր մեր , որ յերկինս : պար
 տիմք ամբն միաբան համաձայ
 նիլ : Եւ մինչ ասի 'ի արքուեիս ար
 բոց : պարտիմք երկրպագանել
 մարմնոյ և արեան Բի այ մե
 րոյ , և բախել երկցա զկուրծս
 Իսկ եթե որ կամեցի հաղոր
 գել . Մինչ ասի Հաւատամ
 'ի հայր Աճ ճշմարիտ : պարտի
 և ինքն ասել զնոյնն : Եւ յաւ
 տարմանն պարտի ժողովել ըզ
 միաս իւր և ասել երկցա . ՏՄ
 ժչ եմ արժանի զի մտանիցեա
 ընդ յարկաւ իմով , այլ ասաբա
 յիւ մայն և բժշկիցի հոգի իմ .
 Եւ մինչ մատչի աս 'ի ասնուել
 զհա

Հասարակութիւն . պարտի ասել
 Մարտի 8 ն մերոյ Յի Բի
 պահպանիցէ զհոգի իմ ' իկէնս
 աւիտենահանա : Եւ սպասեօ
 ցե անդ մինչ աւարտիցի պաւս
 բազն . եւ ընթեռնանիցի աւե
 տարանն մերջին . Իսկզբանե
 ք բանն :

Ի րատոս կէնց արարեց
 զընթանիս եւ զհոգաբանիս :

Ի րպէս պարտականք են հարբ
 եւ մեծաւորք տանց հոգալ .
 զի եւրքն ընտանիք երթիցեն
 ' ի լսել զտօնախմբութիւնս , եւ
 զսրբազանս պատարագս . եւ
 առ' ի ուսանիլ զքրիստոնէս
 կան վարդապետութիւն : այս
 պէս գլխաւորք ընտանեաց ոչ
 պարտին իտառնկանել ' ի իրա
 ւս

տելոյ . և՛ի հրամայելոյ իւրոց
զաւակաց , մշակաց , ոչխարո
ղաց , ծառայելոց , և արտախնէայց
զի նաւորա տօնից երթիցեն
՛ի պատարագ տալով նոց զպատ
շաճաւոր ժամանակ . ապա թե
ոչ , մեղանչեն մահացուօրէն .
մինչ ոչ գոյ հարկաւոր պատ
ճառ արգելման : Պարտին ևս
ածել զնս առ ամենաւորս սրբ
բաղնութիս եկեղեցւոյ , տա
լով նոցին զժամանակ դիպաւ
որ , առ՛իօկատարել զնոյնս :
Պարտին ևս ունիլ զբարի նա
խանձ ուսուցանելոյ նոցին ըզ
վարդապետութիւն քրիստո
նեական կատարելապէս : ապա
թեոչ . գոնեայ ուսուցանիցեն
զհայր մերն զՈղջոյն քեզն :
և զհաւատամն : այլև առա
ջել

քել զնոսա ՚ի յուսուամ ջերմե
 ուանգուէ ուրուք օրրատօրե
 ղսուցանել նց կնքել զինքն
 նշանաւ սրբոյ խաչին . Ընդու
 նել զջուր օրհնեցեալ . Յանձ
 նել զինքն Տն մերում Յե Գե,
 և ամենօրհնեցելոյ մօրն նորա
 մարիամու Աճաճնին և միշտ
 կուսին . և պահապանի իւրում
 սրբոյ հրեշտակին . Ընդհա
 կալ լինիլ զայ յաղագս բարե
 ըարու թէցն ընդունեցելոյ . և
 խնդրել ՚ի նմանե զներումն մե
 ղաց իւրեանց . Պարտին ևս ու
 սուցանել զի բանայցեն ըզ
 գլուխս մինչ մտանեն յեկեղե
 ցին . կամ մինչ անցանեն յան
 դիման պատկերի Տն մերոյ Յե
 Գե . և ամենօրհնեցելոյ կու
 սին մարիամու Աճաճնին, և եր
 կե՛ր

կիրառագանիցեն նոցին: Եւ մինչ
տկաանին յուտել խաչակէքիցեն
զինքեանս, և զկերակուրն, և
ասիցեն. 'Իսի առս այ և սրբու
հոյ անձանին: Եւ մինչ ըմ
պեն, ասիցեն. Գոհու թիւն

քեզ քն:

Պարտին ևս ուսուցանել նոց
ասել զվարդարանն Ածածնի.
նամուս աւուր, իսկ էթեոչ,
զոնեայ յաւուրս կիրակեից և
տոնից. իսկ վարդարանն անձա
ծնի ունի յինքեան վաթսուն է
րեք. զՈղջոյն քեզ Մարիամն,
և Եօթն Հայր մերս: 'ի պատիւ
և 'ի մեծարանս վաթսուն է
րեք, ամայն. զորս եկաց սրբու
հի Ածածինն ըն կենցաղում
այսմիկ, և Եօթն Հայր մերքն,
մն Եօթն պարդեաց հոգւոյն

սրբոյ

սրբոյ. որովք զարդարեցաւ
 ամենայն կոյսն : Եւ այսպէս
 ասելով. Հայր մեր, որ յերկինս
 եւ Ողջոյն քեզ Մարիամ, եւ
 կրկնելով զնոյնս. բորբոքի ջեր
 մեռանդու թիւն մեր, յոյժ ար
 գիւնաւոր, առ'ի ստանալ ըզ
 շնորհս մոյ. 'ի ձեռն ամենորհ
 նեցելոյ Ստամբին : Պարտ է
 եւ երբեմն ասել զպատակն Տո
 մարոյ Յի Բի. որ ունի յին
 քեան երեսուն երեք Հայր
 մերս. եւ նոյնքանս Ողջոյն
 քեզս, Եւ այս ասի'ի յիշատակ
 ե'ի մեծարանս երեսուն երեք
 ամացն. զորս եկեաց Տոն մեր
 Յի Բի նայսմիկ կենցաղով.
 Յորմէ եւ մեր պարտիմք մինչ աս
 սեմք զպատակս զայս. եւ կամ զան
 օծին զվարդարանն. մտղթել
 զշնորհս

զչնորհա, զնեբուհի մեղաց :
 զզապուհի վարուց, և զհամա
 հետևուհի նոցին զօրութեց,
 և համառօտապէս պարտի մի
 որ զոլ հոգուհակ գործոյ ի
 գեկանի ողորմութե, որ է օգնա
 կան լինիլ զչտացելոց, ազգել
 և խրատել զմեղաւորս : առ որ
 յաւետեն պարաւանդեցեալք

հարք և մեծաւորք տանց :

Պարանկան է մի որ առ ի լսել
 զկատարեալ և զամբողջ պա
 տարագ . մանաւանդ յաւուրս
 տօնից պատուհրեցելոց : Եւե
 թէ որ թողուցու զսակաւ ինչ
 ի նմանէ առանց լսելոյ, ներելի
 է, իսկ եթէ զմեծ մասն ինչ . ոչ
 է ներելի, զի պարտական մնաց
 պատարագին : Ուստի պարտի
 իւրօրանչիւրօք զգուշանալ .

յոչ ելանելոյ յեկեղեցւոյն . մին
 չև աւարտիցի բոլոր պատրոզն .
 Բանդի եթէ որ նաւուրս տօ
 նախմբուէց պատուհիրեցեւոց .
 Թարց հաւաստոյ բանի , և հար
 կաւորի պատճառի , 'ի բաց թօ
 զուցու զլուումն պատարագի
 անհոգապէս այնքանիցս մահա
 ցուօրէն մեղանչէ , որ քանիցս
 զնոյնն իստուենկանէ : Մեղան
 չեն ևս այնոքիկ , որք ոչ կամին
 օակա պղերգու թէ և չարի սո
 վորու թէ գտանիլ պատրասաք
 'ի յըսկո բան պատարագին . ոմ
 այնոքիկ , որք ոչ կամին կալ մին
 չև 'ի վերջն նորին :

Իսկ այնոքիկ , որք վս ճշ գրածից
 և պիտանաւ որաց պատճա
 ռաց , ոչ կարեն նամու մաւուր
 լսել զսրբազանն պատարագ .
 5 Ե Գ

գոնեան պարտին գնալ յեկեղե
 ցին առ'ի ընդունել զՋուրօրհ
 նեցեալ չորիլ'ի ծունկս առա
 ջի սրբագունեղի սրբազնուե
 ժարմնոյ և արեան Տն, կնքել
 զկնքեանս նշանաւ սրբոյ խաչին,
 և հաւաքել առ ինքեանս զԸԶ
 գայու թիւնս, զվնս և զկամս,
 զի մի ընդ վայր զբաղեցին :
 Եւ ասել հինգ հայր մերս .
 և նոյնքանս Ողջոյն քեզ Մարթ
 ամս'ի պատիւ և'ի մեծարանս
 հինգ խոյոճածոց Տն մերոյ
 Յե Գե : Զորև պարտին ա
 ղաչել զի վս անհնոյ զորուե
 ազնուի և մեծագնի արեան իւ
 ռոյ, հաճիցի ներել մեղաց նո
 ցին, և պարգևել զճնորհս, զի
 յաւուր այնմիկ զգաստանայ
 ցեն, և զորանայցեն առ'ի ոչ
 մե

մեղանչել ընդդէմ անճայնոց
 հանդիսալէհու թէ . ոչեւիք
 կերպիւ , ոչ խորհրդով . ոչ բա
 նիւ , և ոչ գործով . այլ մանաւ
 անգ մեծագունիւ զօրուք ար
 դեանց իւրոցն չար չարանաց .
 հաճիցի շնորհել նոցին զհո
 գին իւր իք , ոչոքի կարիցեն կել
 ըստ քրիստոնէականի կենցա
 ղավարութեան առ 'ի հաճու
 թիւն արքադանի կամաց նորին .
 հանդերձ իւրայնօք ընտանեօք .
 այլ և պարտին շնորհակալ լի
 նիւ զՏնէ մերմէ Զնէ Գնէ .
 վո բարերարութեց ընդունե
 ցելոց , և աղաչել զնոյնն սակա
 բոլորի եկեղեցւոյն , և վո միա
 բանութի իշխանաց քրիստո
 նէից , վո դարձման հերձուճա
 ծողաց , և հերետիկոսաց , և յս
 ղադա

զազա լուսաւորութիւն անհամ
 աստից, զի թշնամեաց և բարե
 կամաց, և սակա հոգեաց քաւա
 բանին: Եւ ասելով զմի Հայր
 մեր, և զմի Ողջոյն քեզ Մարի
 ամ, մաղ թել զսբն զայն, յա
 նունն որոյ եկեղեցին այն նորում
 են, կառուցեալ է, կամ նորում
 գոն նշխարք սրբոյն, կամ սրբ
 բոյ, առ'ի օգնել ոչ միայն ին
 քեանց, և ընտանեաց իւրէ նց.
 այլև բոլորի քաղաքին իւր
 եանց. երկրին, և դաւառին:
 Յետ այսոցնի պարտին առնել
 զքննութիւն իւրոյն խղճմամբ
 նաց, ասելով զՀաւատամ'ն
 մի ՄՅՆ:

Տայց եթէ որ ոչ ունիցի զդի
 պաւորութիւն յամում աւ
 ուր լսելոյ զպատարագ, և եր
 թաս

Թաղայ՝ և տուենն ձոյ, այսինքն յե
 կեղեցին առ սրբագուենեղ սրբ
 բաղնու թի մարմնայ և արեան
 Տն, այնպիսին պարտի ունեւ
 ՚ի տան իւրում զմաքուր ինչ ա
 նօթ, յորում պահիցէ զջուր
 օրհնեցեալ, զոր ընկալեալ ջեր
 մեռանդու թի հանդերձ. գը
 նայցէ յանդիման սրբոյ պատ
 կերի Տն մերոյ Յե Բե. կամ
 առաջի պատկերի սրբուհւոյ
 Մծածնին. և անդ անկեալ ՚ե
 ծուենկա ասացէ հինգ հայր
 մերս, և հինգ Աղջոյն բեղ Մ ա
 թիամս. ըստ վերոյ ասացելոյ
 խրատու. բայց ասկայն հայր
 ընտանեացն, և մեծաւոր տանն
 պարտի ամէլ ևս ընդ ինքեան
 զիւրս ընտանիս: առ ՚ի առնեւ
 զնոյն կրթու թի. և ուսուցա

նեղ

ինչ որդւոց իւրոց, զի և նոքա
 արասցեն այսպէս, քանզի այ
 սու ջերմեռանդու թի թեև
 գոյնիւ ուշադրու թի, ստանի
 ՚ի Տնէ այ մեծամեծ շնորհ հո
 գւոյ և մարմնոյ: Ըստ այսմ ևս
 պարտին առնել. ՚ի թամու ե
 րեկոյի ուսուցանելով որդւոց
 և ծառայից իւրեանց զնոյնս
 ջերմեռանդու թիս, կրթելով
 զնս ՚ի վարս քրիստոնէականս,
 ու զի կեայցեն և մնայցեն յեր
 կեւոյն այ: Գարձեալէ ևս գո
 վելի իմն, զի մինչ լո՛ւիցի հրն
 չիւն զանկակի աւագի եկեղե
 ցւոյ, կամ այլոյ ուրուք մեր
 ճակայի, որ եցէ նշան վերս
 ցուցման մարմնոյ և արեան Տն
 մերոյ Յի Կի, իւրաքանչիւր
 ոք ՚ի յլնատանեացն չոքիցի ՚ի
 ծուռնկս,

Տուճնկա, և երկերազանիցե
 հագուլ և ճշմարտութի Յե
 ֆի կենսագործին աշխարհի,
 և յիշեցե թէ վերացումն այն
 նշանիցե բարձրացուցման Տն
 մերոյ Յե Բե վս կեցու թէ մե
 րոյ 'ի վս խաչափայտին, և խնդ
 րիցե 'ի նմանե զներու մեղաց
 իւրոց: այսորիկ լինին 'ի տուճնա
 և 'ի խաչութա, և 'ի ճանա
 պարհա, և եթէ որոշ կարիցե
 չո լի 'ի Տուճնկա գո՛ւեայ բառայ
 ցե զգլուխն, 'ի նշան բրիտո
 նեականի վերապատճութե, և
 վերացուցանիցե. զմիտն առ
 Աճ բախելով զկուրծս և հայ
 ցելով 'ի նմանե զներու մե:

Խորատի վանքի բարձրի խոս
 րոյ վանեցոյ շէշո:
 Նախ

Եւ ասիք քան զխոստովանուեց
 խորհեաց ՚ի քեզ. թէ զե
 անդ և ըստ որում ընդեմ այ
 իցես մեղուցեալ. ըստ թունոյն,
 ըստ ժամանակին, ըստ տե
 ղոյն, ըստ անձին, ըստ արժա
 նաւորութե, և ըստ այլոց, պա
 ըագայից, թէ խորհրդով. թէ
 բանիւ, և թէ գործով: Եւ ա
 պա իսկապէս ելուցեալ ՚ի քեզ
 զզղջումն մեղաց, ոչ վն ամօ
 թոյ, կամ հարկի, կամ ունայնի
 փառասիրութե, այլ վն բա
 ըեգունեղին. քաղցրագունե
 ղին եսկ ԱՅ, զե բարկացու
 ցեր զուս: Յետ որոյ դիր քեզ
 առաջի, շնորհօքն Քի, որ բան
 կարն է փախչել ՚ի մոլութեց,
 և հետեիլ առաքինութեց, սի
 ըել Աճ ըստ ինքեան, և զըն
 կեցօ

կերս վն այ : Որոյ իսկ բարու
թէցն խնդակցել . և չարուէցն
ցաւակցել , և յամէ սրտէ բուժ
մէ զկեցուծի քո հողալ :

Ընթիւ յառաջ քան զիստ
որովանոս թիւնն :

Ը մենակարող Աճ , և երաց
ամենից գերագունեղ ՏԻ .
որ ըստ ինքեան եւ իմաստնա
գունեղ . բարեգունեղ , արդա
բագունեղ , ողորմածագունեղ
և ըստ ամի կատարելագունեղ :
Պատուէմ զքեզ , սիրեմ 'ի բո
լորէ հողւոյ իմէ , և 'ի համայ
ից իմոց զօրուէց . 'ի վեր քան
զամն , վն որոյ զզջամ իսկա
պէս և ցաւիմ հաւաստապէս ,
զի այսքանիւք մեղօք ինօք ըզ
քոյդ ամծայլն հանդիսալէ հու
թնն

Թիւ զայրացուցեալեմ, զորս
 իսկ մեզա այնքան ապաշարեմ,
 ասեմ, մինչև էթէ այժմ առ
 նեւիք էին, ոչիւիք հաւատեի
 առսել զիս: Եւ քանոյի ուր
 միայն ես հայր ողորմութեց,
 աւրեմն ինձ զներումն շնոր
 հեա, զոր հայցեմ խոնարհա
 պէս, զոր և յուսամ ընդունիլ
 առ իքէն, վա մեծագիտեղի ա
 րեան փրկին իմոյ սիրեցելոյ
 որդւոյ քոյ: այլև յառաջա
 գրեմ ինձ նպաստութի քոյոյ
 շնորհի, զ լիագոյն պատուիրա
 նաց քոյ պահպանումն, զ փա
 խուստ յառթութեց մեզան
 ջելոյ. զ դառնագոյն, և զկա
 տարելագոյն յանցանաց իմոց
 զիս ստովանութիւն, և առա
 գրեցելոյ ապախարութեց զամ
 քոյ

բողջ վճարումն : այլարգ՝ վն
 վճարառութե զիս բոլոր քեզ
 ընծայեմ, ընդ առեց և կրեց է-
 մոյ, զորս ըղձամ, զի բարեհա-
 ճապէս առ ընդունեցիս 'ի մե
 սթի արդեանց որդւոյ քոյ
 Տն մերոյ Ե Ի Բ է : Եւ որ
 ենչ անյաջողութի եմ զիսկե
 ցի, ըմբերեցից վն մեծագու-
 նեղի սրբագունեղի եսկ քոյոյ
 ամուճան . որում ևս զիս ծա-
 աայ գոլ մշտնջենաւոր ասեմ,
 և թնագրեմ :

Պ որժամ մեղանչես, վաղվա
 զակի սղ բա և հեծեծեա .
 ոչ վն այնորիկ . զի զպատիժ կրե
 լացեցես, այլ վն այնորիկ . զի
 ՂՏԵ

ՉՏԻՔ քօ զայրացուցէր, զայն
 քան բարերարն քօ, զայնքան
 սիրօղն զքեզ, զայնքան կեցու
 թէ քոյոյ զկարօտն. մինչ զի
 զորդին ևս իւր 'ի պատճառօ
 քօ մատնեաց. հեծեծեա՛ ու
 ըեմն, և մի երբէք զնոյն քեզ ևս
 առնել թուլացո՛ւ :

Ի շօթ գառաւ խան զխոս
 ասլանաւ թիւնն :

Ա՛լ բարեգութ ՏԻ իմ ՅԵ
 քօ, աղաչեմ զքեզ 'ի բոլո
 ըստե, և 'ի բնաւից մտաց ի
 մոյ. ընկալ զխոստովանութի
 իմ, զոր կամիմ առնել այսօր
 առաջի քոյ, և տուր ինձ զճըշ
 մարիտ զղջումն վս բնաւից
 իմոյ յանցանաց : Ա՛լ քաղցրա
 զուներ ՅԵ առաքեա՛ 'ի հոգե
 իմ

Իմ և՛ ի միտ իմ զլոյս ճշմարտո
 թէ քոյ առ՛ ի գիտել և ճանա
 չել զճանուցս մեղս . և զյան
 ցանս , զորս պարտիմ խոստո
 վանիլ առաջի քոյ . և առ՛ ի ու
 սուցանել ինձ , զի կարիցեմ լը
 ռուք սիրոյ և ջերմեռանդուէ
 մատչիլ առ այսքան ահաւոր
 խորհուրդ ապաշխարութե .

Ա մէն :

Ը յե որոյ գնաց պարտիմս առ
 խոստովանահացքն . և իս
 չանհետել զքէմս մերս աւելով
 յանոան հօր . և սցչն : և ո
 պո խոստովանիմ առաջի
 քոյ . որպէս ի վերոյ : և ի
 վախճանի սկանիլ պատմել
 մասն առ որպպէս զմեղս :

Ա զԹԳ

Լ. շօթ + շինի խոստովանոս
Թ. ան :

Ս. շինի քեզ ՏԻ աղերսեմ ար
դեամբք երանուհւոյ միշտ
կուսին ծնողի քոյ Մարիամու,
և համայնեց սրբոց, հաճելի և
ընդունելի այս խոստովանուհւ
իմ, և որ ինչ նուճաղ մնաց ինձ
այժմ և նայլում ժամու Թէ՛ ի
բաւականու Թէ՛ զղջման, Թէ՛
՛ի պարզու Թէ՛ արտաբերման,
և Թէ՛ յամբողջու Թէ՛ խոստովա
նու Թէ՛. Լցցէ գթու Թիւն քո
և ողորմու Թի, որովք և հաճի
ցիս լիապէ՛ս և կատարելապէ՛ս
արձակել զիս ՛ի յերկինս :
Որ կեան և Թաղաւորե՛ս ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն Աճ՛ ի
յաւիտեանս աւիտենից ամէն :

ԱՄԼ

Ի՞նչ անշտ և զիս խոստովան
հո-թեան :

Ո՞վ Տ՞ի իմ և փրկիչ իմ Յ՞ս
Ք՞ր. աղաչեմ զքեզ, հա
ճեաց քոյով շնորհիւ մերոն
գունիւ զխոստովանութիւն
և լից զպահասութի սորին քոյ
ով անհնիւ բարեգթութեդ.
Շնորհեա՛ւ ևս զներումն իմոց բը
նաւից յանցանաց, քոյով ողոր
մութեդ. զի արժանի եղեց ՚ի
փառս քոյս մեծագոյնս ընդու
նիւ զկենարար մարմին և զա
րիւն քո սք. Ամէն :

Ի՞նչ անշտ և զիս խոստովան
հո-թեան :

Ո՞վ Տ՞ի իմ Յ՞ս Ք՞ր, իրաւի
ես ոչ եմ արժանի ընդու
նիւ

նել զքեզ. առկայն մն կարևո
 ընթէ իմոյ գամ առքեզ. զի
 հիւանդութի իմ քե բժշկիցի
 ե խաւար մտաց իմոյ քե լու
 սաւորիցե, աղքատութիւն իմ
 քե փարթամանայց ցէ. և գործք
 իմք բարիք քե արդիւնաւորի
 ցին. Ամէն:

Յիշեա՛ ով Տէ իմ, զի ետուր
 զքեզ 'ի մահ մն իմ, և զկե
 նարար մարմին և զարիւն քո
 բաշխեցեր 'ի կենդանութիւն
 իմ: Ասա՛ ուրեմն, զի լինեցին
 սոքա 'ի քաւութի և 'ի թողու
 թիւն մեզաց իմոյ, և մի 'ի դա.
 տաւարտութի հոգւոյ իմում,
 որովք արժանաւորեցայց պա
 ըակցիլ ընդ սոքոց քոց, և տե
 օութեամբ երանեցայց քոյոց

ժառայ:

և է Աղոթք

Ընդհանուր առաջարկ ( ) Գործի
հասի :

Միմ Յո Գո, Ճանաչեալ
եմ զիս, Ճանաչեալեմ ըզ
քեզ. մի զայլ ենչ ըղձանայցեմ
էթէ ոչ զքեզ. զի ասիցեմ զիս,
և սիրիցեմ զքեզ. խոնարհե
ցուցանիցեմ զիս, և բարձրա
ցուցանիցեմ զքեզ. զոչ ենչ
խորհեցիմ, էթէ ոչ զքեզ. մե
զուցանիցեմ զիս, և կենդանայ
ցեմ ՚ի քեզ : Զոր ինչ գայցե
առիս, առ ընդունիցիմ ՚ի քէն,
հալածիցեմ զիս, և հետևիցիմ
քեզ. և միշտ բաղձայցեմ հե
տևիլ քեզ : Փախիցիմ յինէն,
և դիմիցեմ առ քեզ. և արժա
նի լինիցիմ պաշտպանիլ ՚ի քէն,
երկիցեմ ՚ի յիս, և երկնչիցիմ
ճ շ ՚ի քէն

ի բէն, և եղեմ 'ի յընտրեաց
 քոյ, տարաձայնիցիմ ինձ, և
 համաձայնիցիմ քեզ. և հնա
 զանդիլ կա միցիմ վս քոյ.
 Ոչեւիք զգածիցիմ, եթէ ոչ
 քեւ: Նկատեալ առ իս, զի սիրի
 ցեմ զքեզ. կոչեալ զիս, զի տե
 սանիցեմ զքեզ: Եւ 'ի յաւի
 տեան զմայլիցիմ քեւ. Ամէն:

Եւ ապա մտաբեր առ հազար
 դասերն և առբեր առեղով:
 մտաբերեալսն քոն մերոյ. որպէս

'ի վերոյ:

Վ. շոբե. զինի հազարգրաւի:
 Ա. Վ. ՏՊ իմ Յս Գս, հաց կեն
 զանի. և զկեանս շնորհող
 ազգի մարդկան, անհնապէս
 զքեն շնորհակալ լինիմ, որ աք
 ժա

Ժանի արարէր զիս զմեղաւորս
 քոյով շնորհիւ Թարցիմոց ար
 դեանց, հազարդիւ կենարա
 թիւ մարմնով և արեամբ քով:
 Ուստի աղաչեմ զքեզ. լցի
 սա ինձ զէն հաւատոյ, և վա
 հան ամբութէ կամաց իմոց,
 համբարձուամս սրտի և մտաց ի
 մոյ առ քեզ. և լրումն անձայ
 նոյ քոյոյ սիրոյ, արտախրումն
 բնաւից վասթարութէց, և
 ի ծաղկումն համայնից առաքի
 նութէց, աներկեանութիւն
 ի շաւիղս բարեգործութե.
 և զերծումն յամենից փորձու
 թէց, զի քե և ի շնորհս քոյս
 պանծացեալ անապարիցեմ ի
 հարսանիս քոյս երկնայինս, և
 ինդակցիցիմ քոյոյ սիրելեաց,
 զի դու ես լոյս ճշմարիտ, կէսք

Գաղղրու թի և յոյս մեր • ամեն

Ա երդ յանձն ասանելոց շին
 քնն յամսամ ասոր աս
 արբուհի կոչան Մ արբամ
 Մ արբամ ճամ ճինն :

Ո՞վ ամենարբուհի կոյս Մ ար
 բամ, մայր աս, թագուհի
 երկնից, բարեխօսող մեղաւո
 ռաց, և ասպաւենդ զշտացե
 լոց • թեպէտ ես ամենեւիմ
 անարժան գոլոյ քոյդ ծառայ
 Սակայն շարժեցեալ 'ի յըզե
 քեզ ծառայելոյ, և ասպաւինե
 ցեալ 'ի քոյդ ամենամեծ ասա
 քինութիւն • ընտրեցի զքեզ
 այսօր ասալի պահապանի իմոյ
 հրեշտակի, և ասալի հանուրց
 ցօրաց երկնայնոց ինձ 'ի սեփա

կան

կան տիրուհու թիւն, 'ի նապաս
 տու թիւն, և 'ի մայրու թի, և
 հաստատապէս յառաջագործեմ
 միշտ ծառայել Քեզ յօժարու
 թի կամաց. և առնել, զի և
 այլք նմանապէս ծառայիցեն
 Քեզ: Արդ՝ մաղթեմ 'ի Քեն
 ավ ամենաբարեգու թ մայր.
 միջնորդութի պատուականի
 արեան որդւոյ քոյ միածնի ցօ
 ղեցելոյ վս իմ յերկիր, զի ըն
 կալցիս զիս 'ի թիւս այլոց քոյ
 ոց ջերմեռանդից պաշտողաց,
 'ի ծառայութի մշտնջենական,
 և այց առնիցես ինձ յիմս գործ
 առնութիս: Դտեա՛ ուրեմն
 վս իմ զճնորհս գործունեայս,
 որովք մարթիցիմ այնպէս կեն
 ցաղավարիլ ըն բնաւս խոկ
 մունս. ըն բանս և ըն գործս,
 մինչ

մինչ զի ոչիւնք անհաճոյ գոտ
 նիցիմ յաչա քոյս, ամենամա
 քուրս, և ոչիւնք յանցաւոր ա
 ռաջի որդւոյ քոյ միաճնի :
 Յիշեա՛ զիս ով մայր ողորմու
 թէ. և մի ընկենուր զիս յերե
 սաց քոյ ՚ի ժամու մահունան ի
 մոյ, մինչև չունիցէ հոգի իմ
 յայսմանէ տառապանաց մարմ
 նոյ ճշմարտիւ ապաշխարութ
 եւրոցն յանցանաց . ամէն :

Մ. շօթե՛ք առ առքի Մ. սոսա
 ածածի՛նն :

Ո՛վ որբուհի կոյս Մարիամ
 քաղցրագունէղ . թագուհի
 շնորհաց, բարեխօսք մեղաւո
 րաց, և ապաւենդ վշտացելոց,
 կառկառեա՛ զաչա քոյոյ բարե
 գթութե՛ն ՚ի յաղաչանս խոտա
 նի

Նի քոյոյ ճառայի, և տուր ինձ
 շնորհիւ քով համարիլ' ի թիւս
 քոյոց սիրելեաց. և պահպա
 նեա զիս 'ի մէջ քոյոց կուսա
 կանաց գրկաց: Ո՛վ մաքրագու
 նեղ կոյս, մաքրեա զսիրտ իմ յա
 մենից մեղաց. բարձ և տարա
 մերժեա՛ յինէն զամ ինչ, որ ան
 հաճոյ է առաջի քոյոց աչաց.
 Սրբեա՛ զհոգի իմ յամենից ցան
 կու թէց երկրայնոց, և վերացո
 'ի սէրն երկնայնոց բարեաց. և
 մշտնջենականաց: Ո՛վ ամենա
 սրբուհի կոյս, բարեխօս լեր մ
 իմ առ որդիդ քո այժմ և
 միշտ. և ըն կիսուամ մահո՛ւն
 իմոյ, զի միջնորդու թէ՛ քով
 զերժանիցիմ 'ի հրոյն աւիտե
 նականէ, և զկնի այսորիկ թշու՛
 րաւացելոյ կենցաղոյս քեզ զմայ
 ց

լիցիմ'ի գրախառին : Մի ուրեմն
 դարձուցանիցես ով կոյս ամե
 նամարուր զաչս քոյոց շնորհաց
 յինէն յանցաւորի . զի յանձն
 առնեմ զհոգի և զմարմին եմ
 քու՛մ բարեգթութի : Փու
 թացիր զերժուցանել զիս 'ի
 բնաւից չարեաց, և 'ի կասկածա
 նաց այսորիկ կենցաղոյս . և հա
 ճեաց բարեխօսել վն իմ առ
 օրդիդ քո միածին, զի շնորհի
 ցի ինձ զներու՛մն յանցանաց .
 զճշմարիտ հաւատ, զյոյս հաս
 տատուն, և զսէր ջերմեռանգ,
 զշնորհս իսկ հոգւոյն սրբոյ .
 առ 'ի առնել միշտ զսրբագու
 նեղ հաճութիւն իւր . այլև
 կամիցի եւրով բարեգթութի
 պահպանել զքաղաքս զայս, 'ի
 զապերաղմէ, 'ի մահաճանե, և
 'ի սա

ի սուրբ, և աղատեացի զիս և
 զբնաւս աղգայինս, և զբարե
 կամս, իսկ և զհանուրս հաւաս
 տարիմս քրիստոնեայս յամե
 նից չարեաց ամեն :

Չ երմեառն գո-լի ասո
 եօլն զերս Գլխա-որս ամե
 նապի-հո-ոյ հո-սին ճարե
 ամսա :

Առ առաջին վերն :
 Արկրպագեմ քեզ ՏՅ իմ ՅՊ
 ԲՍ, և աղաչեմ զքեզ յիշա
 տակաւ սրոյն այնորիկ սրագու
 նեղի . որ թափանցեաց ի սիրտ
 ամենասրբուհոյ Տօր քոյ և
 կուսի, մինչ յայտնեցաւ իմս
 ի ծերունոյն սիմեօնի չարչարե
 րա թի քո կարծրագոյն, մահ
 քո խառագոյն . զի հաճիցիս
 շնոր

շնորհել ինձ զկատարեալ ճա
 նաչելու թիւն, և զճճմարիտ ա
 սլաշխարու թիւն իմոցն յանցա
 նաց: Հայր մեր որ յերկինս:
 Ողջոյն քեզ մարիամ. և այլն:

Առ երկրորդ վերն:

Արկրպագեմ քեզ ՏՐ իմ ՅՊ
 ԲՊ, և աղաչեմ զքեզ միջ
 նորդու թէ վերին այնորեկ,
 զոր կրեաց մայր քո ամենօրհնե
 ցեալ. մինչ աղդեցու թէ հրեշ
 տակին փախչելով 'ի հալածմա
 նէ հերոդէի, ընդ սրբոյն Յով
 սեփայիւրում մաքրագունեղե
 փեային, եւ զքեզ 'ի յեզիպ
 տոս, յանձն առնելով զմեծա
 մեծս տառապանս 'ի ճանապար
 հի, զի հաճիցիս շնորհել ինձ
 զօգնութիւն ընդեմ փորձու
 թեց. և զնպաստութիւն ըն
 դեմ

գեմ պատրանաց և խաբէուէց
Թշնամւոյն դժոխայնոյ . Հոյբ
մեր . Ողջոյն :

Առ երրորդ վերն :

Երկրպագեմ քեզ ՏՐ ԽՄ ՅԾ
ՔԾ, և աղաչեմ զքեզ միջ
նորդու թի վիրին այնորիկ .
զոր կրեաց ամենասրբուհե
մայր քո՝ ի ժամուն այնմի կ . նո
րում իբր կորուսեցեալ համա
րեր զքեզ . մինչև եգիտ զքեզ
՝ ի տաճարին , յորում վիճարա
նէիր ընդ գիտնոյ . զի հաճեցիս
շնորհել ինձ զկատարեալ նե
րումն իմոց բնաւեց յանցանաց .
և սրբել զհոգի իմ քոյով անայ
նով շնորհիւ : Հայր մեր . Ող
ջոյն :

Առ չորրորդ վերն :

Երկրպագեմ քեզ ՏՐ ԽՄ ՅԾ
ՔԾ,

ԲԻ, և աղայեմ զքեզ միջնոր
 գուծի մեծագունեղև վիրիս
 այնորեկ, զոր ընկալաւ ամենա
 արբուհի մայր քո, մինչ գուծե
 ցեալ եղև նմա դառնագունեղ
 լուրն այն, թէ պաշարեցեալ է
 իր գուծի չարագործաց. ըմբա
 նեցեալ յանհաւատից յուզայ
 եանց, ամբարշտապէս կապե
 ցեալ. խստաբարոյապէս ձաղե
 ցեալ. և փշով պսակեցեալ. զե
 հաճիցիս առ ձեռնել ինձ ըզ
 շնորհս առ ի ծառայել քեզ.
 մաքրուծի, խոնարհուծի, և
 երկայնամուծի, մինչև ի վախ
 ծան. Հայր մեր. Ողջոյն.
 Առ հինգերորդ վերն շնորհ
 Արկրպագեմ քեզ ՏՐ Իմ ՅԵ
 ԲԻ, և աղայեմ զքեզ միջ
 նորդուծի կարծրագունեղև
 վե

վերին այնորին • զոր կրեաց ամեն
 նասրբուհի մայր քո, մինչեւ
 տես զքեզ 'ի կրելն 'ի վ՛ր սրբ
 բազնագունեղից ուսուց քոյ
 զծանրաբեռնութիւնն սրբոյ
 խաչին • զոր բարձեալ տանելի
 'ի լեառն կառափնման, զի հաս
 ճիցիս պարզեւել ինձ զճշմաս
 րիտ ապաշխարութի • և 'ի
 վշտակրութիւնս քու մտայ
 նոյ հանդիսավէհութեն իմոյ
 անձին յանձնարարութիւնս

Հայր մեր • Աղջոյն :

Առ վեցերորդ վերն :

Երկրպագեմ քեզ Տ՛ր իմ Յ՛ս
 քս, և աղաչեմ զքեզ մեջ
 նորդութի սասակագունեղի
 վերին այնորին, զոր կրեաց ամեն
 նասրբուհի և ցաւագնեցեալ
 մայրն քո, մինչեւ տես զքեզ 'ի
 մե

Ի ծամեծօ չարչարանս, բևե
 ւեցեալ ՚ի վր սրբոյ խաչափայ
 տին. յորում սրագունեղիւք
 բևեռիւք ձեռք քոյք սրբազ
 նագունեղք և ոտք էին սկեռե
 ցեալք, և բարձրացուցեալ ՚ի
 վեր ՚ի նշաւակ բողորի աշխար
 հի. զի հաճեցիս տալ ինձ ըզ
 շնորհս, որովք յառաջ քան
 զմեռանիլն իմ կարեցեմ ընդ ու
 նիլ ջերմեռանդապէս և ար
 ժանապէս զսրբազնուի քոյոյ
 սրբագունեղի և կատարելա
 գունեղի մարմնոյ և արեան, և
 մեռանիլ հաւատարմապէս ՚ի
 մէջ քոյոյ բազկաց. Հայր մեր

Ողջոյն.

Առ եօթներորդ վերն:
 Արկրպագեմ քեզ Տ՛ր իմ Յս
 փս, և աղաչեմ զքեզ մէջ
 նոր

Կորդու թի Կարծրագունեղև
 վերին այնորիկ • զոր կրեաց ա
 մենասրբուհի մայր քո վշտա
 գնեցեալ • մինչ ետես զքեզ մե
 ռեալ և թաղեցեալ, բոլորո
 վիմբ խոցոտեցեալ, և տգեղա
 ցեալ, զի հաճ իցես 'ի վախճա
 նի կենաց իմոց մսիթարել զիս
 քոյով շնորհիւ, և տալ ենձ վայ
 ելել զքեզ զկնե մահունան ի
 մոյ, 'ի փառս աւիտենականս •

Հայր մեր • Աղջոյն •

Լ. շիւհ • առ սրբուհի առ
 աստածաճիհն •

Ա վ ամենասրբուհի կոյս, ով
 մայր ողորմութե • և ասպաւ
 են մեզ թշուառից մեղաւո
 րաց, աղաչեմ զքեզ 'ի ձեռն այ
 նոցիկ վշտաց քոյ, որոց 'ի մե
 ծա

Յարանս ըստ իմուամ կարի և ըզ
 ձի մատուցի զաղօթս վերագե
 ցեալս զի հաճեցիս մաղթել մ
 իմ ՚ի սիրեցելոյ որգւոյ քու մ
 զճշմարիտ ցաւակ բուժիւն
 յանցանաց իմոյ անցելոյ, և ըզ
 յարամնայուի նիւրում սրբա
 զանի պաշտաման ՚ի փառս ՏՆ
 այ որհնեցելոյ ՚ի յաւիտեանս
 աւիտենից . ամեն :

Գ Երմեանոսոս-բի առ է
 ինոս-բիա . որով զմայլ
 որտոհնն թր է ցերիինս :
 Առ առաջին ինոս-բին :
 Խնդա սվ հարան անարատ
 հոգւոյն սրբոյ, հանդերձ
 բերկրանօքն, զորս ունիս արդ
 ՚ի գրախտին . Բանդի սակո
 քոյոյ իսկապանի մաքրութե և
 6 Է կու

կառուէ • բարձրացար 'ի վեր
քան զհրեշտակս , և գերակաց
ացար 'ի վեր քան զամս սբս •

Ողջոյն քեզ • և այլն •

Առ երրորդ խնդուեթի՛ն •
Խնդա՛ ով ճշմարիտ մայր Կայ •
հանդերձ զո՛ւարճուեթի՛ն •
զոր ունիս 'ի գրախտին • Բան
զի ուն արեգակն սաս 'ի յերկ
րի լուսաւորե զբոլոր աշխարհ
այսպէս դու քոյովք ճառա
քայթիւք զարգարեւ և պայծա
ռացուցանեւ զգրախտն բո
լոր • Ողջոյն քեզ մարիամ • և

այլն •

Առ երրորդ խնդուեթի՛ն •
Խնդա՛ ով ճշմարիտ դուստր
Կայ հանդերձ հրճու՛անուջն •
զորս ունիս արդ 'ի գրախտին •
Բանզի հանուբք քահանայա

Դ Է պէ

պատու թիւնք հրեշտակաց և
 հրեշտակապետաց, աթոռոց
 և տէրու թէց և համայնք հո
 գիք երանելեաց պատուէն և
 մեծարէն զքեզ. և վերաճա
 նաչէն իբր մայր ստեղծողին իւ
 րեանց, հպատակին իսկ յամե
 նայնուս քուս նշմարու թն.

Ողջոյն քեզ. և այլն :

Առ չորրորդ խնդու թին :

Խնդան ով աղախին ամենայն
 բոյ երրորդու թէն հան
 դերձ ուրախու թէն. զոր ու
 նիս ՚ի դրախտին : Գանդե լը
 բնաւ շնորհս, զորս հայցես
 ՚ի քուս քաղցրագունեղէ, և
 հնազանդագունեղէ որդւոյ,
 իսկոյն քեզ շնորհին : Իւ մա
 նաւանդ ոմ պատնիս Բեռնայ
 արս. Աչոք աստ ՚ի յերկր ու
 մեք

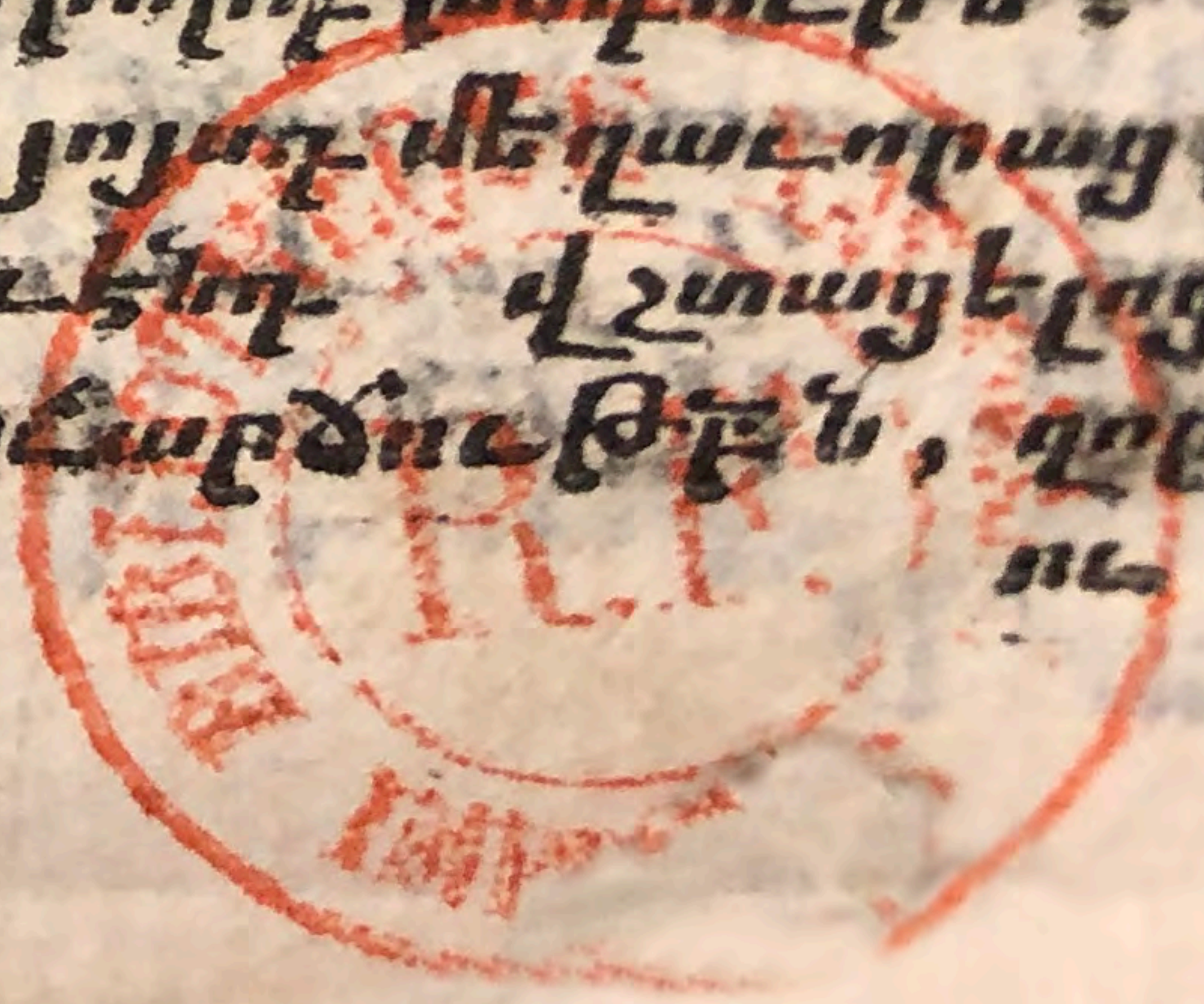

մեք զեղանի շնորհ, էթէ ոչ
նախ անցանիցէ 'ի ձեռանէ քու
մէ գերամեծարէ. Աղջոյն
քեզ և այլն :

Առ հինգերորդ խնդուէն :
Խնդան ով ի խուհիւ պարզա
գուռնէդ. հանդերձ բերկրա
նօքն, զորս ունիա 'ի դրախտին :
Քանզի դու միայն արդիւնաւ
որէցար գոչ ընդունակ այսքա
նում արժանապատճութե,
'ի մէջ հանուրց երանելաց,
որք է. 'ի յերկինս, և կաս մեր
ձաւորագոյն քան զայլս առ ա
մենամուրք երրորդութենն :

Աղջոյն . և :

Առ վեցերորդ խնդուէն :
Խնդան ով յոյսդ մեղաւորաց,
և ապաւենդ վշտացելոց
հանդերձ զուարճութեն, զոր
ու

ուսնիս 'ի գրախտին : Բանդի
 զբնաւս քոյս ծառայս ջերմե
 տանդս . որք գովաբանեն և
 վերյարդեն զքեզ յայսմիկ աշ
 խարհի , վարձատրելոցե հայրն
 աւետեանական իւրով սրբազնա
 գունեղիւ շնորհիւ , և 'ի հան
 գերձելում իւրովք սրբազնա
 գունեղիւք փառօք . Աղջոյն
 քեզ մարիամ :

Աւետեաներորդ խնդուելն :
 Խնդա՛ ով մայր գուստր և
 հարան այ . Բանդի համայնք
 շնորհք և բերկրութիւնք ու
 թովք զմայլիս 'ի գրախտին ոչ
 երբեք են նոճազելոցք , այլ մա
 նաւանդ ճոխանալոցք . մինչև
 յօր դատաստանի , և յարամնա
 լոցք 'ի յաւետեանս աւետե
 նից . Ամեն : Աղջոյն քեզ :
 Լե

Ի ինանիացի առ Ասորոս
անձաճիհն երանոհեղ:

ՏԻ ողոր մեաց =
Ք՞ ողոր մեաց =

ՏԻ ողորմեաց • Ք՞ լուր մեզ =

Ք՞ յար լուր մեզ =

Հայր երկնաւոր Աճ, ողոր
մեաց մեզ =

Որդի փրկիչ աշխարհի Աճ,
ողորմեաց մեզ =

Հոգիդ սբ Աճ, ողոր =

Սբ երրորդութի մի Աճ, ողոր =

Սրբուհի Մարիամ, աղօթեա
վասն մեր =

Սբ Աճածին, աղօ •

Սբ կոյս կուսանաց, աղօ •

Մայր Ք ի աղօ •

Մայր անձայնոց շնորհաց, աղօ •

Մայր մաքրագունեղ, աղօ •

Մայր

Մայր ողջախոհագուհեղ, աս

Մայր անարատ աղո․

Մայր ամբիժ աղո․

Մայր սիրելի աղո․

Մայր սքանչելի աղո․

Մայր ստեղծողին․ աղո․

Մայր կեցուցչին աղո․

Կոյս խոհեմագուհեղ աղո․

Կոյս գերյարգելի աղո․

Կոյս քարոզելի աղո․

Կոյս կարող աղո․

Կոյս բարեգուծ աղո․

Կոյս հաւատարիմ աղո․

Հայելի արդարու թէ աղո․

Աթոռ իմաստու թէ աղո․

Պատճառ մերոյ խնդուէ ա․

Անթ հոգևորական աղո․

Անթ պատուելի․ աղո․

Անթ յարդական ջերմե

աւանդու թեան աղո․

Աարդ

Ասորի խորհրդականն	աղո․
Աշտարակ դաւթեան	աղո․
Աշտարակ փղոսկրեայ	աղո․
Պալատ տակեղէն	աղո․
Տապանակ ուխտի	աղո․
Իուռն երկնից	աղո․
Ասող առաւօտեան	աղո․
Կեցու թիւն հիւանդաց	աղո․
Ապաստան մեղաւորաց	ա․
Մխիթարիչ վշտացելոց	ա․
Օգնական քրիստոնէից	ա․
Թագուհի հրեշտակաց	աղո․
Թագուհի նահապետաց	աղ․
Թագուհի մարգարեից	աղ․
Թագուհի առաքելոց	աղ․
Թագուհի մարտիրոսաց	աղ․
Թագուհի խոստովանողաց	ա․
Թագուհի կուսանաց	աղո․
Թագուհի ամենից սրբոց	ա․
Գառն այ, որ բառնաս ըզ	
	մեղս

մեղս աշխարհի • անսա մեղ ՏԻ՝
 Գառն այ • որ բառնաս զմեղս
 աշխարհի, յար լուր մեղ ՏԻ՝
 Գառն այ, որ բառնաս զմեղս
 աշխարհի, ողորմեաց մեղ՝
 Յիսուս լուր մեղ՝
 Կի՞ յար լուր մեղ՝

Մ զօթք

ՄԾ անձառեւոյ ողորմութե •
 որ ոչ միայն մարդ այլ
 որդի մարդոյ լինիլ հաճեցար •
 և ծնանելով 'ի կուսե զմայր
 'ի յերկրի ունեցեր, որ զամբ ու
 նեիք հայր 'ի յերկինս, տուք
 մեղ աղերսեմք նորին զ յեշա
 տակն ջերմեռանդապէս հուշա
 կել • նորին զմայրու թիւնն գե
 րազանցապէս գերյարգել • նո
 ըին գերազանցադուենեղի ար
 ժանապատճութե զմեղ խոնար
 հա

հասկնա ենթարկել. որ զքեզ
 հոգևով սրբով յղայաւ, զքեզ
 կուսուեթք ծնաւ, և զքեզ'ի
 յերկրի եկեան հպատակ ու
 նեաց, զՏԻ՞դ մեր ՅԻ՞ ԲԻ, որ
 կեան և թագաւորես ընդ հօր
 և ընդ սրբոյ հոգւոյն 'ի յաւե
 տեանս. Ամէն:

1 Եւանգելացի առ Գրիգորի մեր
 յիսոսա զբիսորոս:

ՏԻ՞ ողորմեաց, ԲԻ՞ ողորմեաց:
 ՏԻ՞ ողորմեաց, ԲԻ՞ անսա մեղ:
 ՅԻ՞ լուր մեղ. ԲԻ՞ անսա մեղ:
 Հայր երկնաւոր ԱՃ՞ ողորմեաց
 Որդի փրկիչ աշխարհի ԱՃ՞ ողորմեաց
 Հոգի սբ ԱՃ՞ ողորմեաց
 Սբ երբորդուեթի մի ԱՃ՞ ողորմեաց
 ՅԻ՞

- Յն արդի այ կենդանւոյ ողո
- Յն ճառապայթ հօր ողո
- Յն ճաճանչ լուսոյ աւխտե
նակատիք ողորո
- Յն թագաւոր փառաց ողո
- Յն արեգակն արդարուէ ողո
- Յն որդի մարխամու կուսին ո
- Յն սքանչելի ողորո
- Յն Աճ հզօր ողորո
- Յն հայր հանդերձելոյ աւխ
տենին ողորո
- Յն մեծի խորհրդոյ հրեշտկ ո
- Յն կարօղագունեղ ողորո
- Յն համբերողագունեղ ողորո
- Յն հնազանդագունեղ ողորո
- Յն հեղ և խոնարհ սրտիւ ո
- Յն ողջախոհուէ սիրօղ ողո
- Յն իսկական սիրօղ մեր ողո
- Յն ամ խաղաղու թէ ողորո
- Յն հեղինակ կենաց ողորո

Յն

Յո օրինակ առաքինուէ ող.

Յո նախանձաւոր հոգւոյ ո.

Յո ան մեր ողոր.

Յո ապաւէն մեր ողոր.

Յո հայր աղքատաց ողոր.

Յո դանձ հաւատացելոց ո.

Յո քաջ հովիւ ողոր.

Յո լոյս ճշմարիտ ողոր.

Յո իմաստութիւն աւետե՛նա

կան ողոր.

Յո բարութի անհուն ողոր,

Յո ճանապարհ մեր ե կեան ո.

Յո ցնծութի հրէշտակաց ո.

Յո վարդապետ առաքելոց ո.

Յո ուսուցիչ աւետարանչաց.

Յո արեւութի մարտիրոսաց ո.

Յո լոյս խոստովանողաց ող.

Յո մաքրութի կաւսանացող.

Յո պսակարբոց ամենից ողոր.

Այցելու մեր լէր. անսա

մեղ

մեզ Յի
 Բաւարար մեր լեր • յար
 լուր մեզ Յի
 Յամենից մեղայ զերծո զմեզ

սուս :
 յար
 Յի :

Յի
 'ի ցասմանէ քու մէ
 Յորոգայթից գիւ ին
 'ի պտուկու թէ հոգւոյ զեր •
 'ի մահու յարակայէ զեր •
 'ի ստուկանմանէ քոյոց ներ

սուս :
 զերծ •
 զերծ •
 զեր •
 զեր •
 ներ
 Յի :

շնչմանց • զերծո զմեզ Յի :
 Աս խորհրդեան ներմարմնու
 թեան քոյ սրբոյ զեր •
 Աս ծնողեան քոյ զեր •
 Աս մանկութե քոյ զեր •
 Աս անձայնագունեղնց քոյոց
 վարուց զերծ •

Յի :
 ներմարմնու
 զեր •
 զեր •
 զեր •
 քոյոց
 զերծ •

Աս քոյոց աշխատանաց զեր •
 Աս հանդիսի և չարչարանաց
 քոյ զերծո զմեզ Յի :

զեր •
 չարչարանաց
 Յի :
 Ա

Վն խաչե և միայնակի Թաղեց
ման քոյ զեր․

Վն քոյոց վշտակրուէց զե․

Վն մահու քոյ և Թաղման զե․

Վն քոյոյ յարութե զեր․

Վն քոյոյ համբարձման զեր․

Վն քոյոյ ցնծութե զեր․

Վն քոյոյ փառաւորուէ զե․

Գառն այ, որ բառնաս զմեզս
աշխարհի, յար լուր մեզ Յն․

Գառն այ, որ բառնաս զմեզս
աշխարհի, անսա մեզ Յն․

Գառն այ, որ բառնաս զմեզս
աշխարհի․ ողորմեաց մեզ․

Յխուա անսա մեզ․

Յխուա յար լուր մեզ․

Վ զօթք։

ՏՄ Յն Բն, որ ասացեր հայ
ցեցէք և առնուցուք․

խնդրեցէք և գտամեցէք, բա
խտ

խեցեք և բաց ցի ձեզ. աղաչեմք
 տուր մեզ հայցողաց զիղձած
 այնագուհեղի քոյոյ սիրոյ. զի
 զքեզ սրտիւ բոլորիւ, բանիւ.
 և գործով սիրիցուք, և ի քու
 մէ գովուէ ոչ երբեք դադարի
 ընցուք, որ կեանս և թագաւո
 ընս ՄԾ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
 հոգւոյն ի յաւիտեանս. ամէն :
 Քոյոյ մարդկու թէ անու թէ
 օծեցելոյ ՏՐ ՅՍ ՔՍ, զէր
 կիւղ համանդամայն և զսէր ա
 ըն մեզուէ լ յարակայայէս,
 քանզի ոչ երբեք ի քու մէ հո
 դարարձու թէ անտես առնես,
 զորս ընդ սերտու թէ քոյոյ սի
 ըն լու թէ ներհասատատես. որ
 կեանս և թագաւորես Մատու
 ած ի համայն աւիտեանս.

Ամէն :

ԼԷ

Ի Էրևանի աչքի ամենից սըբ

Էրց :

ՏԻ ողոր մեաց :

Քս ողոր մեաց .

ՏԻ ողոր մեաց .

Ք թիստոս լուր մեղ .

Ք թիստոս յար լուր մեղ :

Հայր երկնաւոր Աճ . ողոր

մեաց մեղ .

Ողի փրկիչ աշխարհի Աճ ո .

Հոգիդ սբ Աճ ողոր .

ՍԷ Երրորդութի մի Աճ ող .

ՍԷ Ս արիամաղոթեա՛ն մեք .

ՍԷ Աճածին աղո .

ՍԷ կոյս կուսանաց աղո .

ՍԷ միքայէլ աղո .

ՍԷ դաբրեէլ աղո .

ՍԷ ռաֆայէլ աղո .

Ամենայն սբք հրեշտակք և

հրեշ

Տրեչաակատեոք, աղօթեցէք
մասն մեր.

Համայնք սուրբք երանելեաց

հոգեաց կարգ աղօթեցէք.

ՄԷ յոհաննէս մկրտիչ աղօ.

Ամենայնք սուրբք նահապետք

և մարգարէք աղօթեցէք.

ՄԷ Պետրոս աղօ.

ՄԷ Պողոս աղօ.

ՄԷ Անդրէաս աղօ.

ՄԷ Յակոբոս աղօ.

ՄԷ Յոհաննէս աղօ.

ՄԷ Թովմաս աղօ.

ՄԷ Յակոբ աղօ.

ՄԷ Փիլիպպոս աղօ.

ՄԷ Բարթոլոմէոս աղօ.

ՄԷ Մատթէոս աղօ.

ՄԷ Սիմոն աղօ.

ՄԷ Թաթէոս աղօ.

ՄԷ Մատթաթիաս աղօ.

ՄԷ Բառնարա

աղօ՞

ՄԷ Լուկաս

աղօ՞

ՄԷ Մարկոս

աղօ՞

Համայնք մէք առաքեալք և
աւետարանիչք աղօթեցէք՝

Ամք մէք աշակերտք Քրի աղօ՞

Համայնք սուրբք անմեղք ման
կուկք աղօթեցէք՝

ՄԷ Ստեփաննոս,

աղօ՞

ՄԷ Լորենթի,

աղօ՞

ՄԷ Անչէնթի,

աղօ՞

ՄԷք Բապիանէ, և Սերաս
տիանէ, աղօթեցէք՝

ՄԷք Ուհաննէս և Պողոս աղօ

ՄԷք Կոզմաս և Դամիանոս ա՞

ՄԷք Կերվասի և Փրոթասի ա՞

Ամք մէք մարտիրոսք աղօ՞

ՄԷ Սեղբեաւրոս

աղօ՞

ՄԷ Գրեգոր

աղօ՞

ՄԷ Ամբրոսիէ

աղօ

ՄԲ	Օգոստինէ	աղօ •
ՄԲ	Հերոսիմէ	աղօ •
ՄԲ	Մարթինէ	աղօ •
ՄԲ	Նիկողայէ	աղօ •
Համայնք սուրբք Հայրապետք		
և խոստովանողք աղօթեցէք •		
ՄԲ	Մատնիէ	աղօ •
ՄԲ	Բենեդեքթէ	աղօ •
ՄԲ	Բեռնարտէ	աղօ •
ՄԲ	Տօմնիչէ	աղօ •
ՄԲ	Փրանչիչէ	աղօ •
Ամք սուրբք միայնակեացք և		
անապատաւորք, աղօթեցէք •		
Սրբուհի	Մարիամ մագդա	
ղենացի աղօթեա վասն		
Սրբուհի	Ագաթայ	աղօ •
Սրբուհի	Լուչիայ	աղօ •
Սրբուհի	Ակնեա	աղօ •
Սրբուհի	Չեչիլիայ	աղօ •
Սրբուհի	Կաթարինէ	աղօ •

ՍԵ

Սրբուհի Անաստասիայ ա
Համայնք սրբուհիք հուսանք
և այլիք աղօթեցէք

Ամբ սբք և սրբուհիք այ ա

Այցելու մեր լեր, և ներեա
մեզ Տէր

Քաւարար մեր լեր, և յար
լուր մեզ Տէր

Ի համայնէ չարէ զերծո՛ւ ըզ
զմեզ Տէր

Ի բնաւից մեղաց զերծ

Ի ցամանէ քուձ զերծ

Ի վաղվաղականէ մահու և
յանկարծականէ զերծ

Ի յորոգայթից գեւին զեր

Ի բարկութի և յատելութի
և յամենից համաց չարեաց զե

Ի ոգւոյ պոռնկութի զե

Ի կայծականոց և մրրկաց զե

Ի մահուանէ յարակայէ զե

Ամ

Աս խորհրդոյ ներմարմնոյ քոյ
սրբոյ զերծո զմեզ ՏՐ:

Աս քոյոյ գալստեան զեր:

Աս քոյոյ ծննդեան զերծ:

Աս մկրտութե, և սրբոյ քոյ
ոյ պահոյ զերծո:

Աս խաչի և ճարճարունաց քոյ զ:

Աս մահու և թաղման քոյ զ:

Աս սրբոյ յարուէ քոյ զերծ:

Աս սրանչեւոյ քոյոյ համ
բարձման զերծո

Աս գալստեան մխլթարչի քոյ
սրբոյ հոգւոյն զերծ:

Ի յաւուր դատաստանի զ:

Մեզաւորքս զքեզ աղաչեմք
լուր մեզ:

Ձի մեզ խնայիցեա, զքեզ ա:

Ձի մեզ ներիցեա, զքեզ ա:

Ձի զմեզ առ ճմարիտ ապաշ
խարութիւն ժամանեցուցա
նել:

Նէլ հաճիցիս, զքեզ աղա.

Զի զեկեղեցի քո սբ հովուէել
և պահպանել հաճիցիս, զքե.

Զի զտեարս առաքելականս,
և զամա եկեղեցականս կարգս
ի կրօնս առբբս համապահպան
նէլ հաճիցիս, զքեզ.

Զի Թագաւորաց և եշխանաց
քրիստոնէից զխաղաղութի և
զճշմարիտ համաձայնութիւն
շնորհիցես, զքեզ.

Զի ժողովրդոց քրիստոնէից
ամենից զխաղաղութի և զմիա
բանութի ընձեռիցես, զքե.

Զի զմեզ ևս զինքեանս ՚ի սբ
քո պաշտօնն համազօրացուցա
նիցես և յարապահիցես, զքե.

Զի զմիտս մերս առ երկնայինս
փափաքմունս ուղղիցես, զքե.

Զի բնաւից մերոց բարեբա
բաց

բայց զմէն ջենաւորս բարիս
 հատուցանիցես, զքեզ ա.
 Զի զմերս հողիս, եղբարց.
 մեր շաւորաց. բարերարաց իսկ
 մերոց, 'ե յաւիտենականէ դա
 տապարտմանէ ապրեցուցանի
 ցես, զքեզ աղաչեմք.
 Զի զպտուղս երկրի տալ և
 պահպանել հաճիցիս, զքեզ.
 Զի համայնից հաւատացելոց
 զ յարահանգիստս յաւիտենա
 կանս պարգևիցես, զքեզ ա.
 Զի մեզ յար լուծիցես, և զաղա
 ջանս մերս վերնագունիցիս.
 զքեզ աղաչեմք լուր մեզ.
 Արդի աս, զքեզ աղա.
 Գառն աս, որ բառնաս զմեզ
 աշխարհի, անխայեա մեզ.
 Գառն աս, որ բառնաս զմեզ
 աշխարհի, անաս մեզ.
 Գառն

Գառն ից, որ բառնաս զմեզ
աշխարհի • ողորմեաց մեզ :

Քրիստոս լուր մեզ :

Քրիստոս յար լուր մեզ :

Տէր ողոր մեաց •

Քրիստոս ողոր մեաց •

Տր ողորմեաց : Հայր մեր որ :

Ա ղ թ ք :

ՄԾ, որում յատուկ է ողոր
մին միշտ, և ներելն •

վերընկալ զաղաչանս մերս, զի
զմեզ • և զբնաւս քոյս պաշտօ

նեայս, զորս շղթայն յանցս
նաց պարաւանդեաց, ողորմու

թիւն քոյոյ գթութէ բարե
գթապէս արձակեցէ, Տրամբ

մերով Զեւ Քեւ որդւով
քով • որ ընդ քեզ կեայ և թա

գաւորէ 'ի միու թեան հո
գւոյն սրբոյ ԱՃ, 'ի յաւի

տեանս

Եանա աւիտենից . Ամեն :

Լուր աղաչեմք պաղատողաց
զմաղթանա , և յուսացելոց 'ի
քեզ առնէրեա մեղաց , զի զնե
բողոքի մեզ ով բարեգուծ
շնորհիցես հանգիտապէս և ըզ
խաղաղութիւն . Ամեն :

Զանճառելի ողորմածուի քո .
այցելաբար ցոյց մեզ . զի զմեզ
համանգամայն և 'ի մեղաց քաւ
կցես , և 'ի պատժոց . զորս վո
նց պարտիմք աղատիցես , ամեն
Աճ որ մեղանիւ մերով ցաս
նուա , և ապաշխարութիւն շեջա
նիս , նկատեա բարեգթաբար ,
յաղաչանա պաղատողի ժողովք
դեան քոյ . և զհարունճս քոյոյ
ցասման . զորս վո մեղաց մե
րոց արժանաւորիմք կրել բարձ
ի մենջ . Ամեն :

Ամեն

Ս մենակարող մշտնջենաւոր
 Աճ. ողորմեաց ծառային քուս
 հայրապետին մերում: այս ա
 նուն: և ուղղեա՛ զնա ըստ քուս
 բարեհաճուէ, 'ի ճանապարհս
 աւիտենականաց կենաց, զի քոյ
 ուլ շնորհիւ զհաճոյս քոյս ըղձա
 նայցի, և բողոքիւ առաքիւնու

ԹՔ կատարիցի. Ա մեն:

Աճ յորմէ են իղձք սՔք. ու
 զիղք խորհուրդք, և արդարք
 գործք, տուր ծառայից քոյ
 զայն, զոր աշխարհ տալ ոչ կա
 թէ զխաղաղութիւն, ոսկի և
 սիրտք մերք քոյոց պատուհրա
 նաց հնազանդիցին. և թշնա
 մեաց երկիւղք բարձցին. և
 ժամանակք մերք քոյուլ հովա
 նաւորութք անդորրականք
 և անվրդովք եղիցին. ամեն:

Եբ

Ահիզեա հրով օրբայ հոգւայն ըն
 տիրտա մերս, և զերիկամուս
 Տր. զի ողջախոհեք մարմնովք
 ծառայիցուք քեզ, և մաքրիւք
 մտոք հաճոյք եղիցուք, ամէն :
 Հաւատացելոյ Ա՛ժ, ամենե
 ցուն ստեղծիչ և փրկիչ. հոգեց
 ծառայից քոց և աղախնեաց,
 զթողութի բնակից շնորհեա
 մեղաց. զի զնեթողութիւն քո,
 որում փափաքին. բարեպաշ
 տականօք առ ընդունիցին մաղ

թանօք. Ա՛մէն :

Արարմանց մերոց աղաչեմք Տր.
 ներշնչելով առ ոգեա՛, և օգնե
 լով աջողեա՛. զի բնաւք մերք
 արարմունք և գործաւորու
 թիւնք, ՚ի քէն միշտ սկսանիցին
 և սկսեցեալք քե կատարիցին

Ա՛մէն :

Ա՛մէն

Ամենակարող մշտնջենաւոր
 Ա՛ծ, որ կենդանեաց տիրես ՚ի
 միասին և մեռելոց. և ամեն
 ցունց իսկ ողորմես, զորս հաւա
 տով և գործով քոյս լինելոց
 գոլ նախաճանաչես, զքեզ պա
 ղատող քս աղաչեմք, զի վա՛ռ
 րոց զաղաչանա հեղուլ վճուե
 ցաք, զորս ևս կամ ներկայա
 կանա կենցաղ դեռ ևս ըն մարմ
 նի ունի կաշեալ. կամ ապա
 գայն արդ՝ մերկացեալս ՚ի մար
 մնոյ վերընկալաւ. բարեխօ
 սուեթք ամենեցունց քոյոց սրբ
 բոց, գթուեթէ իսկ քոյոյ այցե
 լուեթեան, համայնից իւրեանց
 զթողուեթիւն ստանայցեն յան
 ցանաց. Տրամք մերով Յե
 սուաիւ Բրիտանիա.

Ամեն :

Կերպ

Կ երոյ ասեղոց Օ ող Լոյն
 քեզ Տարիանն : ցառաւաթոթան
 Է Ռեզօրէի . Խ ցեբեկոյ : ցոբ
 Ժամ հնչէ զանկանն ոյսբ
 արիմ Բանազ ՂԳ ՂԹ - Խա . Խ Խա
 Զանն Կեղով ՂԳ Կեմ Թրա ասեղ :

Քեչտակ Տն աւետեաց կու
 սին Մարիամու . և յղացաւ

'ի հոգւոյն սրբոյ : Ողջոյն քեզ
 Մարիամ : և այլն :

Ահաւասիկ կամ աղախին Տն
 Եղեցի ինձ ըստ բանի քում :

Ողջոյն քեզ Մարիամ , և այլն .
 Եւ բանն մարմին Եղև և բնակե

ցաւ 'ի մեզ : Ողջոյն . և այլն :
 Աղօթք :

Ձ ճորհս քոյս աղաչեմք Տն
 'ի միտս մերս ներհեղեմ . զե

որք հրեշտակեն աւետիւք ԳԾ
որդւոյ քոյ զներմարմնու թի՛ն
ճանաչեցաք, չարչարանօք նո
րին և խաչիւ ժամանիցուք ՚ի
փառս յարութԷ ՏԷ մերով
Յեւ Գեւ . Ամէն :

Սեղան օրհնէք :

Օրհնեցէք և բարեբանեցէք :
Աւք ամենեցուն ՚ի քեզ յու
սան ՏԻ , և դու տաս կերակուր
նոյ ՚ի ժամանակի գիպաւորի :
Բանաս դու զձեռն քո , և լցու
ցանէս զամ կենդանի օրհնու
թեամք :

Փառք Հօր , և Արդւոյ , և Հո
գւոյն սրբոյ :

ՏԻ ողորմեաց . Բն ողորմեաց ,
ՏԵ ողորմեաց . Հայր մեր ուր :

Աղօթք :

Օրհնեա , աղաչեմք ՏԻ , զմեզ
և զայ

և զայստիկ զքոյս պարզևս,
 զորս 'ի քու մտաւատու թէ ըն
 դունելոցք եմք. Տերամք մե
 ըով Յիսուսիւ Գեւ. Ամէն:
 Եւ ապա կնքեա՛ աջու ձե
 աամբդ 'ի վ՛ սեղանոյն ասե
 լով: Յանուն Հօր. և Որդւոյ
 և Հոգւոյն սրբոյ. ամէն:

Գ. ոհո-թէ շինի սեղանոյն:
Խոստովանիցին քեզ Տ՛ սամբ
 գործք քոյք, և սքք քոյք
 բարեբանիցեն զքեզ: Փառք
 Հօր, և այլն:

Գ. ոհանամք և շնորհակալք
 եմք զքեն ամենակարող Մ՛ ճ,
 վ՛ համանայնելց քոյոց բարերա
 ըուէցդ, որ կեաա և թագաւո
 ըեա 'ի յւանա աւետենից, ամէն:

Ճա

Ճանապարհորդարան :

Ի ճանապարհս խաղաղութե
և բարեաջողութե ուղղե
ցե զմեզ . ամենակարող և " .
ղորմածն Ա՛ճ :

( ) Թհնեցեալ ՏՄ Ա՛ճ ելե զե
այցել . և արար զփրկութե
ժողովրդեան իւրում :

Եւ յարոյց մեզ զեղջիւր կե
ցութեան 'ի տանէ Դաւթի
ճառայի իւրոյ :

Որպէս խօսեցաւ բերանով սրբ
բոց , որք յաւիտենից մարգա
րեքն էին :

Զփրկութիւն 'ի Թշնամեաց
մերոց , և 'ի ձեռաց ամենից
որք ստեին զմեզ :

Առ 'ի առնել զողորմութիւն
ընդ հարս մերս . և յիշել զկտա
կարանս իւրս սուրբս :

Երդուամս զոր Երդուճաւ արքա
համու հօր մերում տալոց

զինքն մեզ:

Ձի առանց Երկիւղի 'ի թշնա
մեաց մերոց զերծեցեալք ծա
ռայիցուք նմա:

Սրբութիւն և արդարութիւն առա
ջի նր նման աւուրս մերս:

Ի սկզու մանուկ մարգարէ
բարձրագունեղին կոչեցեա:

քանզի գնացեա առաջի Երե
մայ ՏՆ, 'ի պատրաստել ըզ
ճանապարհս նորս:

Առ'ի տալ զգիտութիւն փրօ
կութիւն ժողովրդեան նր 'ի թո
ղութիւն մեզաց նոցա:

Ասան գթոյ ողորմութեան ան
մերոյ, որով այցարար մեզ ծա
գօզն 'ի բարձանց:

Ճագել զլոյս այնոցիկ որք 'ի
լսաւ

խաւարի, և 'ի ստունէրս մա
հու նատին առ 'ի ուղղել զոտա
մեր, 'ի ճանապարհս խաղաղու

ԹԷ : Փառք Հօր, և այլն :
Եւ հրեշտակն Ռաֆայել ուղ
ղեկցիցի ընդ մեզ 'ի ճանապար
հի, անդի խաղաղութք, առող
ջութք, և խնդութք դարձ
ցուք առ մերայինս :

Տ՛ր ողորմեաց . Բ՛ն ողորմեաց :

Տ՛ր ողորմեաց : Հայր մեր :
Կեցո զճառայս քոյս : Աճ եմ
զ յուսացեալս 'ի քեզ :

Առաքեա՛ առ մեզ Տ՛ր զօգնու
թիւն 'ի սրբոյ : Եւ 'ի սիօնե
պաշտպանեա զմեզ :

Լեր մեզ աշտարակ ամրուէ յե
րեսաց Թշնմւոյն : Ա ճինչ շահե
ցի Թշնամին 'ի մեզ : Եւ որդին
անօրէնուէ մի զսասիցի մեզ :

Բարեբանեցեալ ՏՐ զօրհանա
պազ : Օ ճանապարհա աջողա
արասցէ մեզ ԱՅՆ կեցութէց
մերոց :

Օ ճանապարհա քոյս ՏՐ ցոյց
մեզ : Եւ զշաւիղս քոյս ու
սո մեզ :

Երանի թէ ուղղեցին ճանա
պարհք մերք : Առ՛ի պահել
զարդարագործութիս քոյս :
Եղեցին դժոճարիւք ՚ի դիւ
րինս . Եւ առապարք ՚ի ճանա
պարհա հարթս :

Հրեշտակաց իւրոց ԱՅ պա
տուհիբեաց վս քոյ . Չի պահե
ցեն զքեզ նամենայնս ճանա
պարհս քոյս :

ՏՐ լուր աղօթից իմոց : Եւ ա
զաղակ իմ առ քեզ գայցէ :

Աղօթք :

ԱՅ

ՄԾ, որ զորդիան իարայելն
 հետիւք զամաքիւք ընդ
 մեջ ծովուն գնացուցեր, որե
 րից մոգաց առ քեզ աստեղք
 առաջ նորդիւ զուղի յայտնե
 ցեր. ըսձեռեա՛ մեզ աղաչեմք
 զաջող ճանապարհ. զժամանակ
 իսկ անդորր, զի հրեշտակիւ
 քոյով սրբով ուղղեկցելով
 առ այն, յո՛ վուժամք տեղի.
 և յետ որոյ առ նաւահան
 գիտն աւխտենականի կեցու
 թէ ժամանել երջանկապէս կա
 ըողանայցեմք: Ամէն:

ՄԾ որ զարքաւոր ծառայ քո
 ՚ի յՈւր քաղաքէն քաղդէս
 ցւոյ զարտահանեցեալ. ընդ
 անս իւրոյ պանդխտութե՛ ճա
 նապարհս, անվտանկ պահպա
 նեցեր, աղաչեմք զի զմեզ ծա
 ռայս

ապա քոյս ևս պահպանել հա
 ճիցիս. Լեր մեզ ՏՄ 'ի զինուն
 րու թէ նպաստ, 'ի ճանապարհ
 հի մի թարու թէ, 'ի սոթոյ հո
 վանաւորութիւն. յանձրեա,
 և 'ի ցուրտս վերարկու, 'ի լք
 ման վերաբարձիչ. 'ի հակա
 աակութե օգնիչ. 'ի աստեցման
 գաւաղան, և 'ի նաւակոծուէ
 նաւահանգիստ. ունիել քե ա
 տաջնորդիւ, յո փութամք
 աջողակեա ժամանիցուք, և
 անդրէն 'ի մերայինս դարձ
 ցուք. Ամեն:

Մերձ լեր աղաչեմք ՏՄ պաղա
 տանաց մերոյ, և զճանապարհ
 ծառայից քոյ 'ի յաջողութե
 քոյոյ կենսագործութե տրամս
 դրեա, զի 'ի մէջ ամենեցունց
 այսոցիկ ճանապարհի և կենաց
 զա

Կանազանու թէց, քոյով միշտ
 պաշտպանիցիմք օգնուք, ամէն
 Շնորհեա՛ն աղաչեմք ամենակա
 րող Ա՛ծ, զի ժողովուրդ քո՛ր
 ճանապարհն կեցու թէ ընթա
 նայցէ, և երանեցելոյն Յոհան
 նու նախընթացին քոյ, յորդոր
 մանն հետեւելով առ այն, զոր
 քարոզեաց անդորրապէս ժա
 մանեցէ, այսինքն առ Տրն մեր
 Յո Բո, որ կեայ և թագաւո
 րէ ընդ քեզ՝ ի միու թիւն հո
 գւոյն սրբոյ՝ ի յաւիտեանս աւ
 իտենից. Ամէն:

Տո՛ղ ասեւէ միտն հառա
 նիմք ի նաւաս հանգի քոյ. համ
 միտն քառանասմք ի մերացնոս.
 Եւ համ միտն ասանիմք զիտն քոս
 թԵ

Ընդհանուր հոգևոր համ ճարճ
հասարակ :

Ր զքեզ Աճ գովարա նեմք •
Տ ՏԻ իսկ զքեզ խոստովա
նեմք :

Ընդքեզ հայր մեր անժամանակ •
յար մեծարե երկիր հա մակ :
Քեզ և հրեշտակք ամենեքեն •
երկինք և պետք համանդամայն :

Քեզ քերօքեք և սերօ բեք •
երգեն և ոչ լռեն եր բեք :

ՄԲ ոք ոք ՏԻ Աճ ոք ըայ •
ըստ յայտնու թէ տեսանողայ :

Երկինք երկիր լին քոյովք •
վայելչու թէ մեծի փա ոգք :

Ընդքեզ երամք յարգեցե լոյ •
բարեբանեն առաքե լոյ :

Մարգարեից թիւ գովե լի •
ճառե զքեզ գով պատուե լի :

Խուճե

Խոււք գերագայլ մարմնաց •
 Ըզ քեզ պատմե տիեզէ ըաց •
 Ըզ քեզ մինչե՛ր ծագս երկրի •
 զաւանե առ ըբ եկեղեցի •
 Ըզ հայր մեծե վայելչու թէ •
 զորդիդ միակ քոյ իսկու թէ •
 Զ մը խի թարիչ քո սբ հոգին •
 պատուէ միշտ նոյն եկեղեցին •
 Ք ս փառաց դու թագաւոր •
 զի յարակայ որդի ես հօր •
 Աւ՛ի փրկել զազգ մըդ կային •
 դու բնակէցր նարգունդ կուսին •
 Ըզ խայթ մահու դու յաղթե
 լով • զերկինս բացեր մեզ հաւա
 սով •

Դու ընդաջմէ հօր այ • ի
 փառս նատիս միշտ գեր յարդոյ •
 Դու գատաւոր ես գողգալոյ •
 ապասիս ի քեզ յուսացե լոյ •
 Մաղթեմք ուրեմն օգնել մեզ
 ՏՍ

ՏԻ՛. զորս արեամբ քով վերս
դնեցեր :

Ընորհեա դասիլ 'ի փառս ան
ճառս. ընդ սբս քոյս 'ի քեզ
զան ճնեալս :

Ըզ ժողովուրդ քո ՏԻ՛ կեցո՛.
զժառանգուել քո բարձրացո՛ :

Այլ զու ՏԻ՛ զնս օրհնեա.
և յաւիտեան զնս հովուէեա :

Մեք հանապազ զ քեզ օրհնեա
ցուք. և զանուև քո սուրբ

գովեսցուք :

Ըզ քոյս ճառայս այսօր կա
մեաց. գոլ և պահիլ առանց

մեզաց :

Ողորմեաց մեզ ՏԻ՛ ողորմեաց.
և գլխուք 'ի մեզ նայեաց :

Ողորմութեդ լիցի 'ի մեզ.
որպէս և մեք յուսամք 'ի քեզ :

'ի քեզ անձինք մերք յուսայան,
մի

մի տըրտմիցին 'ի յաւիտեան :

Ա մէն :

Ա ղոթք :

Ը, որոյ ողորմութիւն ան
 թիւ է, և գանձ բարու
 թէն անհուն. քում ամենա
 գթածի մեծ վայելչութիւն զգո
 հութիւն վն մեզ առ 'ի քէն
 շնորհեցե լոյ պարգևաց մատու
 ցանեմք, աղաչելով միշտ ըզ
 քոյդ բարեգթութիւն, զի որ
 խնդրողաց զհայցելիան շնոր
 հես, զնս ևս ոչ երբէք 'իձեռաց
 թողլով առ փառս ապագայս
 տրամագրիցես, Տրամք մերով
 Յիւ Բիւ . Ա մէն :

Ա ասն Ռոսեւոյ :

Ա կայք երկիրապագայութեան
 միկ թագաւորին, որում
 կեան

Կեանս ամենեքեանս : Չհանգիստ
աւիտեանական պարգևեա նմա

Տ՛ւ : Եւ լոյս մշանջեանաւոր ծա
գիցի նմա :

Ի խորոյ կարդացի առ քեզ
ա՛ր : Տ՛ւ լուր ձայնի իմու՛մ :

Եղիցին ականջ ք քոյ ք լսող ք
զձայն աղաչանի իմոյ :

Թե զանօրէնու՛թիս քննեցեա
ա՛ր . Տ՛ւ ով ըմբերեցէ :

Քանզի առ քեզ է այցելու՛ն .
և վասն օրինաց քոյ համբերի

քեզ Տ՛ւ :
Համբերեաց անձն իմ բանի
քու՛մ, յուսացլ հոգի իմ ՚ի օ՛ր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յե
րեկոյ, յուսայցէ ե՛լ Ի Տ՛ւ :

Ա՛յ զի առ Տ՛ւ է ողորմու՛թի .
և առատաձօ՛խ առ նմա փրկու՛

թիւն :
Եւ

Եւ նա փրկեացէ զհարայէլ յա
մենից նորին անօրէնութեց :

Չհանգիստ աւիտենական պար
գևեալ նոյ ՏՄ : Եւ լոյս մշտնջե
նաւոր ծագիցի նոցա :

Չգործա ձեռաց քոց ՏՄ մի ան
տես առնէր : Լուսայ զձայն
'ի յերկնեց , որ ասէր ինձ . Երա
նի մեռելոց որք 'ի ՏՄ ննջեցին :

Չամ զոր տայ ինձ հայր , առիս
եկեացէ , և որ դայ առիս , ոչ
մերժեցից զնա արտաքս :

Ես եմ յարութի և կեանք , որ
հաւատայ յիս . թէև մեռանի ,
կեցցէ . և ամ որ կենդանի է
և հաւատայ յիս , ոչ մեռանիցի
'ի յաւիտեան :

Չհանգիստ աւիտենական պար
գևեալ նոյ ՏՄ . Եւ լոյս մշտնջե
նաւոր ծագիցի նոցա :

'ի

Ի դրանց դժոխաց աղատեա
ՏՐ զհոգիս նոց: Եւ հանդիցեն
Ի խաղաղութե: ՏՐ լուր աղո
թից կմոց, և աղաղակ իմ առ
քեզ գայցեն:

Ա զօթք:

Ի աւատացելոց ԱՃ, ամենե
ցունոց հաստիչ և փրկիչ. հո
գեաց ծառայից քոց և աղախ
նեայց, զթողուի համայնեց
շնորհեա՛մ մեղաց. զի ներողուի
քո որում միշտ փափաքին բա
րեպաշտիւք առստանայցեն
մաղթանօք:

Ա ասն Ռաբելայ եղիպոս
աց. Կամ Կահնայց:

ԱՃ. որ ի մէջ առաքելականց
քահանայից զծառայս քոյս պե
տականու կամ թէ ք հնայակա
նաւ

Կաւ արարէր արժանապատճ
ուք ճոխանալ: Եւորհեա աղա
ջեմք, զի նոցին և յարակայի
դասակցիցին վիճակակցուէ.
Տէ մերով Յիւ Գիւ. ամէն:

Վ ասն հօրն և ձօրն:

ԱՅ որ զհայր և զմայր պատու
էլ մեզ հրամայեցեր, ողորմեաց
բարեգթաբար հոգւոյ հօր և
մօր իմոյ, և թող զմեզս նոցա.
զիս ևս տեսանել զնս ՚ի յուրա
խուժէ աւիտենականի պայ
ծառուժէ արժանի արա՛, տը
մերով Յիւ Գիւ. ամէն:

Վ ասն Առեւոյ Էջբարց
Ռիչաւոսոբայ և Բարե

բարաց:

ԱՅ առաքաբաշխիչ ներողու
թէ

Թէ, և մարդկայնոյ կեցուծէ
 սիրող, աղաչեմք զքոյդ բարե
 գթութի, զն մերոյ ժողովոյն
 զէդ բարս, զմերձաւորս, և ըզ
 բարերարս. որք ՚ի կենցաղոյս
 այսմանէ անդրաչոնէցին, բա
 րեխօսուք երանուհւոյն Մա
 ըիամու միշտ կուտին. ընդ սրբ
 բոց քոց ամենից առ մշտնջե
 նաւորի երանութի վիճակա
 կցուծիւնն ժամանել արժա
 նաւորիցես. Տէրամբ մերով
 Յիւ Բիւ. Ամէն:

Ի յառաջ Բարձրանի մասէ
 լոյն:

Ի զատեա աղաչեմք Տէր զհոգի
 ձառայի քոյ, կամ աղախ
 նոյ քոյ, զի վախճանեալ ՚ի կեն
 ցաղոյս կենդանասցի քեզ. և
 ըզը

զոր ըստ մարմնոյ բեկանելուէ .
 կենցաղավարու թէ իսկ մարդ
 կայնով համագործեաց, դու
 ներմամբ ողորմածագու՛նեղի
 քոյոյ բարեգթու թէ . ջնջեա
 և մաքրեա . ՏԷ մերով Յիսու
 սիւ քիւ . Ամէն :

Յ առաջ քաջեղբայրս

կանի :

Ը ներողութեց Տ՛ւ, տուր
 հոգւոյ ծառայից և ա
 դախնեայց քոց, որոց զտարե
 դարձահանն համայնչատակեմք
 զոր թաղման, զտեղի յարագո
 վացուէ, զհանդիստ երանուէ .
 և զլոյս պայծառուէ . ՏԷ մե
 րով Յիւ քիւ . Ամէն :

Ը ինտիպոյ վասն հոսե

լոյ :

ՏԷ

ողորմեաց • Բն ողոր
 ՏՄ մեաց, Տն ողոր մեաց •
 Բրիստոս լուր մեզ •
 Բրիստոս յար լուր մեզ •
 Հայր երկնաւոր Ա՛ժ, ողոր
 մեաց ամենից հաւատացելոց
 մեռե լոց •
 Արդի փրկիչ աշխարհի Ա՛ժ,
 ողորմեաց ամենից հաւ ա •
 Հոգիդ քե Ա՛ժ, " ողոր •
 ՄԷ երրորդու թի մի Ա՛ժ, ող •
 ՄԷ Մարիամ աղօթեա վասն
 հաւատացելոց մեռե լոց •
 ՄԷ Ա՛ժածին աղօ •
 ՄԷ Կոյս կուսանաց աղօ •
 ՄԷ Մեքայէլ աղօ •
 Ամենայնք քեք հրեշտակք և
 հրեշտակապետք աղօթեցեք
 վասն նոցա •
 ՄԷ Յոհաննէս մկրտիչ, աղօ •
 9 Թ ՄԷ

ՄԷ Պեարոս աղօթեա վս նց 3

ՄԷ Պօղոս աղօ 0

ՄԷ Ռհաննէա աղօ 0

Համայնք սբք առաքեալք, և

աւետարանեչք, աղօթեցեք 0

ՄԷ Ստեփաննոս աղօ 0

ՄԷ Լորենցիոս աղօ 0

ՄԷ սբք մարտիրոսք աղօ 0

ՄԷ Գրեգոր աղօ 0

ՄԷ Մմբրոսիէ աղօ 0

Համայնք սբք հայրապետք, և

խոստովանողք աղօթեցեք 0

Սրբուհի Մարիամ մազդա

ղենացի աղօթ 0

Սրբուհի կատարինէ աղօթ 0

Մմք սրբուհեք կուսանք և

այլիք աղօթե 0

Համայնք սբք և սրբուհեք այ 0

բարեխօսեցեք վասն հաւատա

ցելոց մեռելոց 0

Այցե լուս էր ՏՐ, Խնայեա
նոցա ՏՐ:

Քաւիչ էր նոցա, և յար լուս
մեզ ՏՐ:

Ի հմայնէ չարէ զերծո զնս օրօ

Ի բարկու թե՛նէ քումէ զերօ

Ի յիխանու թե՛նէ զիւիս զերծօ

Ի բոցոյ հրոյն զերծօ

Ի բանտէ ստո՛ւերաց մահու զ

Աօ ամբծի քոյոյ յղացման զեօ

Աօ քոյոյ ծինդեան զերծօ

Աօ քաղցրագունեղի քոյոյ ա

նունան զերծօ

Աօ բազմու թեան քոյոյ ողոր

մու թեան զերծօ

Աօ սաստկագունեղից չարչա

րանաց քոյ զերծօ

Աօ մեծագունեղի քոյոյ արեան ու

Աօ սրբագունեղից քոյոյ խո

ցունածոց զերծօ

Ա

Մտանյարգականի քոյոյ մահոճ
ան դերծո զնոսա ՏԻ:

Մեղաւորքս զքեզ աչաչեմք
լուր մեզ:

Որ զմարիամ արձակեցեր, և
աւագակին լուար, զքեզ:

Որ զկեցուցանելիս կեցուցս
նեա ձրի, զքեզ աղ:

Զի զճնօղս, զմերձաւորս, և
զբարերարս մերս 'ի պատժից
գժօխոց ապրեցուցանել ար
ժանաւորիցես, զքեզ:

Զի զամս հաւատացեալս նրն
Չեցեալս 'ի յաւիտենականի
դատապարտմանէ ազատել ար
ժանաւորիցես, զքեզ:

Զի ամենեցունց հաւատացե
լոց ննջեցելոց, որոց 'ի յերկրի
յիշատակ յատկապէս լինի, ո
ղորմիլարժանաւորիցիս, զքե:

Զի

Ձի նյ ամենեցուն խնայել և
ներել արժանաւորիցիս, զքե՛

Ձի զկարօտուԹի նյ լցուցա
ներ արժանաւորիցիս, զքե՛զ:

Ձի ջոկք հրեշտակաց պայծա
ռապէս օգնիցեն, զքե՛զ:

Ձի դասք նահապետաց և մար
գարեից նպաստք նյ լինիցին, զ՛

Ձի առաքելոց Էրամք միառ
աւորք առ ընդունիցին զնս, զ՛

Ձի զօրք մարտիրոսաց պայ
ծառաղգեցից պարտունիցեն

զնորք, զքե՛զ:
Ձի խոստովանողաց սրբոյ
պարք նյ առաջ նորդիցեն, զ՛

Ձի հրճուճեցելոց կուսանաց
խուճք նյ յար հետեիցին, զք՛

Ձի առատեղծիչն իւրեանց, որ
զնս ՚ի կաւոյ Էրկրի կերպացոյց

անդրաշառնալ բաւիցեն, զք՛
Ձի

Չի գէմհեղին և քաղցերն ՅԵ
 նոյ բարեգ թապեա երևելցի, զ. ք.
 Չի առ աջակողմն քո 'ի վե
 ճակա ընտրեցեաց զնա վերըն
 գունիցիս, զ. քեզ աղ.
 Արդի նոյ աղբիւր գթուէ, զ. ք.
 Ար զբանալիս ունիս մահու
 և դժոխոց, զ. քեզ աղաչեմք.
 Գառն նոյ, որ բառնաս զմեղս
 աշխարհի, շնորհեա նոցա զհան
 գիստ:

Գառն նոյ, որ բռնս զմեղս աշ
 խարհի, շնորհեանոյ զհանգիստ:

Գառն նոյ, որ բառնաս զմեղս
 աշխարհի, շնորհեա նոցա ըզ
 մշտնջենաւորն հանգիստ:

Քն լուր մեզ. Քն յար լուր
 մեզ. Տր ողորմեաց:

Ք ընտոս ողորմեաց:

Ա ըթք:

Քեզ

Գեղ ՏԻ յանձնառնեմ զհոգի
 ծառայիքոյ, կամ աղախնոյ քոյ
 զի վախճանեալ 'ի կենցաղոյս
 կենդանասցի 'ի քեզ. և զմեղա
 ցորս տկարու թէ մարդկայնոյ
 կենցաղավարու թէ է գործել.
 Գուցենեմամք քոյոյ ողորմածա
 գուցենեղի գթութե ջնջեցես.
 ՏԷ մերով Յիւ Գիւ. ամեն

Հայր մեր որ :

Տաղ մեռելոց :

Ա՛ւաւուր յայնմիկ, 'նաւուր
 ցաման, բնաւք կենցաղք
 կյաճիւն դառնան, ըստ գուշա
 կի և ըստ Դաւթեան :

Ողբան երկիւղ է լինելոց, մինչ
 գատաւորն է առգալոց, զհա
 մայնա յանկարծ տարացրելոց :
 Փողնահաբեկ յորժամ հնչի,
 'ի գերեզմանս հանրոյ երկրի,
 Բնու

Բնութի բոլոր յատեան անի,
 Մահն եւ բնութիւն յոյժ եր
 կիցեն, մինչ աստղծոճանք
 համյառնիցեն; զի դատողին
 համարս տայցեն:

Գիրգ գրեցեալ յառաջ բերի
 բոլորն յորում պարունակի
 ուստի աշխարհ իսկադատի:

Մինչ դատաւորն յատեան
 նստցի, որ են թագչի արտա
 բայցի, ոչենչ անկրեժ յայն
 ժամ թողցի:

Զ ենչ անդ թշուաւ եմ ոգեւոյ
 կամ զոր միջնորդ աղերսեւոյ
 մինչ են հաղիւ արդարք կեւոյ:

Աւրայդ անրսեւոյ մեծուէ,
 զձիր ընձեւող կեւոյ անութի,
 կեցն զիս աղբիւր գթութի:

Զեւեա Յն գթամ Տր իմ, որ
 մարմնացար ի պատճառս իմ
 մե

Երթեր զնա մինչ դատիցիմ :
մեղրել զնա նատար խոնջել :
փրկեցեր զնա 'ի խաչ ելեալ :
տուր զե իցեմ քե փրկեցեալ :
Արդար դատող վրէժխնդրու
թէ, ըզձիր շնորհեա ինձ թո
ղու թեան, յառաջ քան զք
գատողու թեան :

Իբր յանցաւոր միշտ տագնա
պիմ, զե շառագնեն մեղք զե
րեա իմ, ինձ մաղթողիս նե
րեա Տ՞ր իմ :

Որ զմարիամ արձակեցեր, աւ
ազակեն իսկ ներեցեր . զյոյս
ինձ ևս մեծ շնորհեցեր :

Ա զերսանք իմք ոչինչ արժեն,
բայց դթուքդ առ քեզ ելցեն,
զե մի գեհեանք զնա կեղեցեն :

'ի մէջ յողից զտեղե շնորհեա,
յայծեաց 'ի բաց զնա որոչեա .
նա

Նաջակողման քուժ զետեղեա
Մինչ զանիծեալս տար հերքի
ցեա, հրոյն կիզոյն առ մատնի
ցեա, զեա ընդ օրհնեալս հրաւ
իրիցեա :

Դիմօք կորիւք զքեզ աղեր
սեմ, զսիրտ իմ փղձկեալ քեզ
նո՛ւրեմ, զհոգ վախճանի իմ
քեզ յանձնեմ :

Օր արտասանաց օրն այն իսկ է,
մինչ յաճիւնից նա յառնիցէ,
որ ըստ մեղաց դատելի է :

Մին ուրեմն ՄԾ ներեա, գը
ԹուԹԷ քով Յս ինայեա, և
զհանգիստ յարաշնորհեա :
Ամէն :

Մայ Թան + Լան Ժամոս
նեջման :

Յանուն հօր, և որդւոյ, և
Հո

այն օրոյն Ամեն :
Զ զիշերս հանգիստս , և զվախ
ճանս կատարեալս , շնորհիցե
մեզ ՏԻ ամենակարող ամեն :
Օգնուէ է մեզ յանուշանէ տն
որ արար զերկինս և զերկեր :

Ողջոյն քեզ : Հայր մեր :
Խոստովանիմ առաջի Կայ , և
այլն :

Ա զօթք :

Մ յց արա՛ աղաչեմք ՏԻ բնա
կուլթեօ այսմիկ , և զամս
նենդուլթիւնս թշնամւոյն 'ի
նմանէ 'ի բաց մերժեա , և հրեշ
տակք քոյք օթք բնակիցեն 'ի
նմա , որք և զմեզ 'ի խաղաղուէ
պահպանիցեն , և օրհնուլթե
քս լեցի 'ի վր մեր միշտ . ՏԷ
մերով Յիւ Գիւ . Ամեն :

Առ պահապան Հրեշտակն :
Ո՛վ հրեշտակ Կայ , որ ես պա
հա

հասարակ իմ, յանձնառնեմ զիս
 քեզ. լուսաւորեալ զիս աղաչեմ
 այսօր քթու թք վերնականաւ,
 պաշտպանեալ իսկ զիս, հովու
 եա և կանաւ լարեալ. Ամէն :
ԱՃ որ զարմանականաւ կար
 զիւ զպատաւորութիւն հրեշ
 տակաց և մարդկան տնօրինեալ,
 շնորհեալ մեզ այցարար, զի ու
 բովք քեզ յանդիման եղև լովք
 պաշտօն քեզ 'ի յերկինս մա
 տուցանի, նորք և կեանն մեր
 'ի յերկրի պաշտպանեցի, ՏԷ
 մերով Յիւ Գիւ. ամէն :

Յ ելառուի Լ. ... ..
 ճաճնին :

Ո՛վ ամենասրբուհի մայր մե
 թոյ փրկչին, որ ես դուռն
 ընդ անցա երկնի, և ասող ծո
 վու

վու: Օգնեա աղաչեմք Ժողո
 վրդեանն գթեցելոյ, ոսկի զար
 թիցէ նային այցելուն: Դու
 որ ծնար 'ի սքանչումն բնուէ,
 զսբն քո արարիչ. կոյս նախկնա
 գոյն, և վերջնագոյն. Աբ 'ի
 բերանոյն Գաբրիէլ ընկալար
 զողջոյնն զայն, մեղաւորացա
 յար գթա:

Հրեշտակ ՏՆ աւետեաց
 Մարիամու: Եւ յղացաւ 'ի
 հոգւոյն սբբոյ:

Աղոթք:

Օ շնորհա քոյս աղաչեմք, և
 այլն ոսկ 'ի վերոյ:

ԱՅ որ զպարգևս յաւիտենա
 կանաց կենաց երանուհւոյն

Մարիամու ճոխացելով կու
 սութբն սեռի մարդկայնոյ ըն
 ծայեցեր, շնորհեա մեզ աղա
 ջեմք.

չեմք • զի զնա վն մեր բարեւո
տել զգայցուք, որով արդիւ
նաւորեցաք զպարգևին կենաց
ընդունիլ • զՏրն մեր Յեսուս
Քրիստոս • Ամէն :

Ողջոյն քեզ թագուհի երկնեց •
Աւետիք տիրուհի հրեշտակաց •
Սալմէ արմատ կենաց • Ողջոյն
քեզ դուռն յորմէ լոյս աշխար
հի ծագեցաւ • Ողջ լերով ամե
նագեղեցիկ • և վն մեր զՔրիս
տոս աղերսեա :

Արժանացո՛ղ զիս գովել զքեզ
կոյս սրբազան : Եւ տուր ինձ
զօրութիւն ընդէմ քոյոց թշնա
մեաց :

Աղօթք :

Սորհեա՛ն ամենապարօղ ան
սունաստութե մերում,
զնպատ, զի որք զյեշտակ
սըր

որբուհւոյ Մ Տ ա ճ ն ի ն միշտ առ
նեմք, օգնութիւն նորին բարե
խօսուէն 'ի մերոյ յառնիցեմք
յանիրաւութեց. Տէ մերով
Յիւ Գիւ. Ամեն:

Ուրախէր թագուհի երկնից
ալեւուհայ. Գանդի զոր 'ի քեզ
կրել արժանաւորեցար, ալե
ւուհայ. Յարեաւ ահա ոմ
ասացն, ալեւուհայ. Խնդա ե
ուրախէր կոյս մարիամ, ալե
ւուհայ: Զի ճշմարտապէս յա
րեաւ Տրն ալեւուհայ:

Ա զ թ թ:

Մ Տ որ յարութիւն որդւոյքոյ
Տն մերոյ Յիւ Գիւ զաշ
խարհս հրճուեցուցեր. շնոր
հեա աղաչեմք զի 'ի ձեռն նորին
ծնողի կուսին Մարիամու, ըն
դունիցեմք զխնդութիւն կե
նաց

Կայ մշտնջենաւ որաց, նոյնով
 Յիւ Գիւ ՏԲ մերով. ամէն :
 Աղջ լեր Թագուհի մայր որոր
 մու թԷ. կեանք, քաղցրութիւ
 և յոյս մեր որջ լեր : Առքեզ
 վերագոչեմք արարեցեալք
 Եւայե որդիքս. Առքեզ յար
 հառաչեմք, հեծեծելով և որ
 բալով յայսմանէ արտասունաց
 վայրէ. աղէ ուրեմն ո՛վ ժաա
 տաբան մեր, դարձո՛ւ առ մեզ
 զորորմածագուենեղս հայեցո՛ւ
 ածա քոյոց աչաց. Եւ զՅս բա
 ըբբանեցեալ պտուղ որովայ
 նի քոյ, զկնի այսր արարաւիս
 նի վայրիս ցոյց մեզ. ով հա
 մեղաբարոյ, ով գթած, ով
 քաղցր կոյս Մարիամ : Աղջ
 Թեա վասն մեր առք Աստ
 օ՛ւածածին. Ձե կոտամանցն
 Գրիս

Գրեալստոսի արժանաւորիցուք :

Ա զօթք :

Եւ մենակարօղ եւ մշտնջենաւ
 որ Աճ, որ փառաւորի
 մօրն եւ կուսին մարիամու զհո
 զի եւ զմարմինն, հոգւոյն սրբոյ
 գործակցութք նախապատ
 րաստեցեր, մինչ զի վայելչա
 կան տաղաւար արժանաւորե
 ցաւ լինել որդւոյ քում,
 Տուր մեզ աղաչեմք, զի որքնո
 ընն յարայիշելուքն հրճուելմք
 նորին եւս գթածիւ բարեխօ
 սութքն՝ ի չարեաց մեզ առ կա
 ցելոյ, եւ ի յաւիտենականե
 զերժանիցիմք մահուանե . ՏԲ
 մերով Յիւ Գիւ . ամէն :

Ա զօթք + մերչ առ անկողինն

ասելէք :

10 Ժ

Լու

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 12 lines, though some are partially cut off at the top and bottom. The script is dense and characteristic of late medieval manuscripts.

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 12 lines, though some are partially obscured or faded. The script is dense and characteristic of late medieval manuscripts. The text appears to be a liturgical or legal document, given the formal structure and the use of some specific characters and abbreviations. The paper is aged and shows signs of wear, including creases and discoloration.

cu

Small handwritten text at the bottom left corner, possibly a signature or a reference mark.

1250. ne. ambo. b. p. of h.
1251. b. p. of h. u. i. p. h. y.
1252. p. p. of h. b. p. of h.
1253. b. p. of h. p. p. of h.
1254. p. p. of h. p. p. of h.
1255. p. p. of h. p. p. of h.

1256. p. p. of h. p. p. of h.
1257. p. p. of h. p. p. of h.
1258. p. p. of h. p. p. of h.
1259. p. p. of h. p. p. of h.
1260. p. p. of h. p. p. of h.
1261. p. p. of h. p. p. of h.
1262. p. p. of h. p. p. of h.
1263. p. p. of h. p. p. of h.
1264. p. p. of h. p. p. of h.
1265. p. p. of h. p. p. of h.

127. *[Handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, written in a single column within a rectangular border.]*

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, written in a single column within a rectangular border. The text is dense and difficult to decipher due to the cursive style and fading. It appears to be a continuous block of text, possibly a list or a narrative, spanning approximately 15 lines. The ink is dark, and the parchment shows signs of age and wear.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, enclosed within a rectangular border. The script is dense and characteristic of early modern European handwriting. The text is difficult to decipher due to the cursive style and some fading, but it appears to be a formal or legal document. The lines of text are as follows:

1. This is the first line of text.

2. The second line of text.

3. The third line of text.

4. The fourth line of text.

5. The fifth line of text.

6. The sixth line of text.

7. The seventh line of text.

8. The eighth line of text.

9. The ninth line of text.

10. The tenth line of text.

11. The eleventh line of text.

12. The twelfth line of text.

13. The thirteenth line of text.

14. The fourteenth line of text.

15. The fifteenth line of text.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink. The text is arranged in approximately 15 lines, with some lines starting with a large initial letter. The overall appearance is that of an old, handwritten record or letter.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The text is difficult to decipher due to the cursive style and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, enclosed within a rectangular border. The script is dense and characteristic of early modern handwriting. The text is mostly illegible due to the cursive style and fading, but some words like "Handwritten" and "document" are faintly visible at the beginning of the first line. The text appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical record or a collection of items. The final line of the text is "Handwritten".

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a single column within a rectangular border. The script is dense and characteristic of the late Gothic or early modern period. The text is mostly illegible due to the cursive style and fading, but some words and structures are discernible. The text appears to be a list or a series of entries, possibly related to a legal or administrative document. The final line of text is significantly larger and more decorative than the others, suggesting it might be a signature or a title.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The text is difficult to decipher due to the cursive style and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a single column within a rectangular border. The script is dense and characteristic of the late Gothic or early modern period. The words are difficult to decipher due to the cursive style and some fading of the ink. The text appears to be a continuous passage, possibly a letter or a section of a larger work.

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 12 lines, though some are partially cut off at the top and bottom. The ink is dark brown on aged, yellowish paper. The script is highly cursive and difficult to decipher without a key, but it appears to be a formal or legal document. The lines are roughly as follows:

- Line 1: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 2: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 3: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 4: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 5: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 6: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 7: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 8: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 9: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 10: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 11: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
- Line 12: [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, enclosed within a simple rectangular border. The script is dense and characteristic of the late Gothic or early modern period. The ink is dark, and the parchment shows signs of age and wear.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a single column within a rectangular border. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document. The text appears to be a continuous passage, possibly a letter or a section of a larger work. The ink is dark, and the parchment shows signs of wear and discoloration.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink. The text is arranged in approximately 15 lines, with some lines starting with a large initial letter. The overall appearance is that of an old, possibly Latin or Germanic, manuscript.

Handwritten text in a cursive script, possibly a medieval or early modern manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. The script is highly stylized and difficult to decipher, but appears to be a form of Latin or a related language. The text is arranged in approximately 12 lines, with some lines starting with a large initial letter. The overall appearance is that of a historical document or a page from an old book.

Handwritten text in a cursive script, possibly a medieval or early modern manuscript. The text is written in a single column within a rectangular border. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of Latin or a related language. The ink is dark brown on aged, yellowish paper. The text is arranged in approximately 15 lines, with some lines starting with a horizontal line above the first few characters. The overall appearance is that of a historical document or a page from an old book.

Handwritten text in a cursive script, possibly a medieval manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, enclosed within a simple rectangular border. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of Gothic or similar medieval cursive. There are some dark ink blotches and irregularities in the writing, particularly in the middle section. The paper is aged and shows some staining.

Handwritten text in a cursive script, possibly a medieval manuscript. The text is written in brown ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be underlined. The text is difficult to decipher due to the cursive style and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, possibly a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. The script is highly stylized and difficult to decipher, but appears to be a form of early modern handwriting. The text is arranged in approximately 15 lines, filling most of the page. The ink shows some fading and bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text in a cursive script, possibly a historical document or manuscript. The text is written in a single column within a rectangular border. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of early modern handwriting. The text is arranged in approximately 15 lines, with some lines starting with decorative initials or symbols. The paper shows signs of age, including discoloration and some staining.

Moss-63

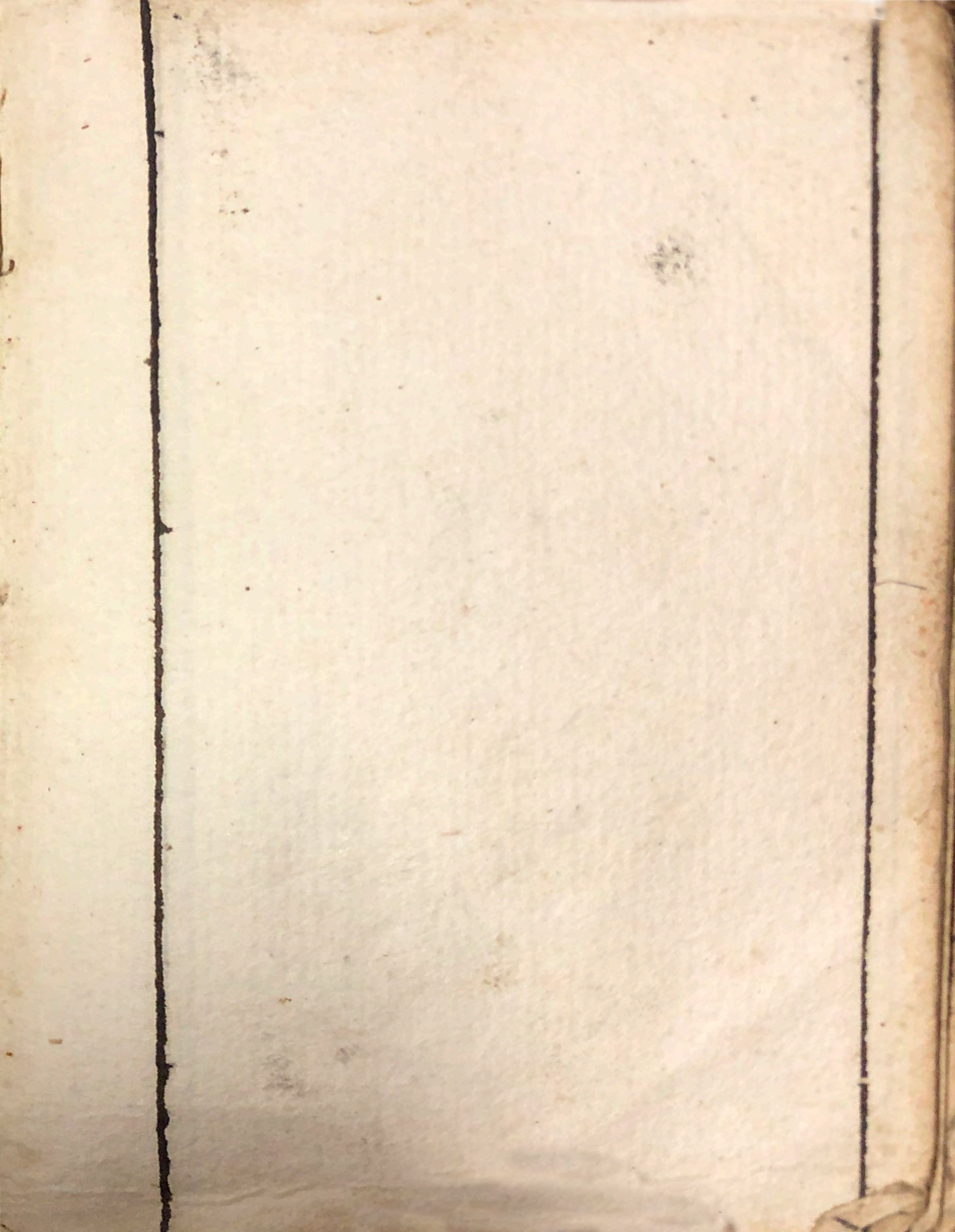
Tab-81^a

Aug 1. - Oct 1. 1871
1871 - 1872
1872 - 1873

July

230:

win

1871 - 1872

230:

2:1

115.

win

1871
1872
1873

1871 - 1872: 1873: 1874: 1875

100

1871 - 1872: 3:

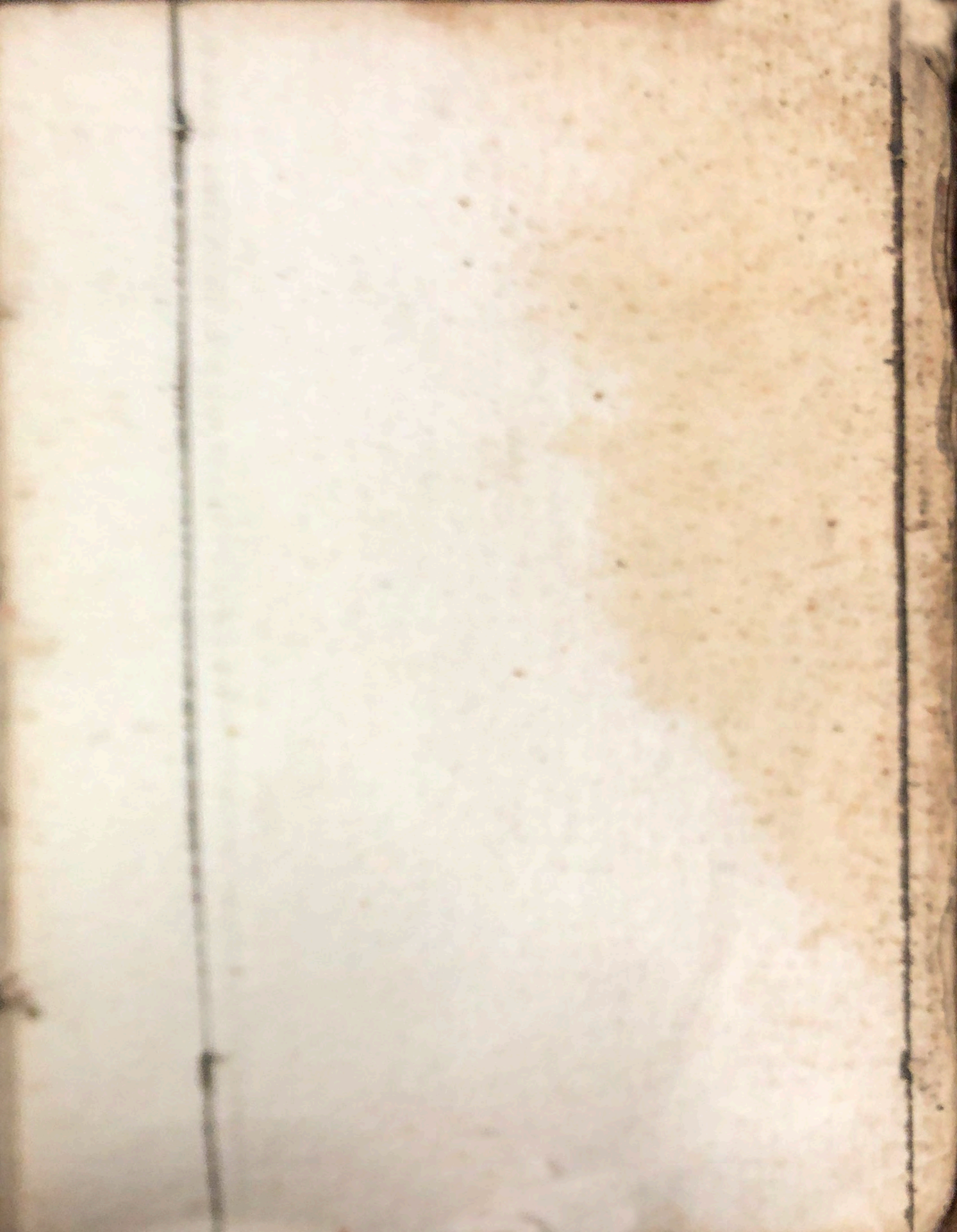
1871 - 1872: 4

1871 - 1872: 4

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document fragment. The text is partially obscured by a red circular stamp.

Handwritten text, possibly a signature or name, located below the red stamp.

